

VELKOMMEN TIL GARTNERNES EGNE SIDER

Grøn omstilling: **Plant træer!**

SIDE 13

**Tillykke til
nye svende**

SIDE 16

Oktoberfest

SIDE 16

**Københavns
træpolitik**

SIDE 16

Tilrettelæggelse
og produktion

Lotte Ott (DJ)
lotte.ott@3f.dk
Tlf.: 20 98 37 27

Kontakt

lotte.ott@3f.dk

Ansvarshavende

Claus Westergreen

Layout

Eks-Skolens

Tryk

Specialtrykkeriet Arco

Oplag

10.270 stk.

Udgivelsesplan og deadlines

Fagligt Fokus nr. 5
Deadline: 23. september
Omdeling: 4. november

Se hele udgivelsesplanen
bagest i bladet og ved at bruge
denne qr-kode:

SØG OG FIND PÅ
www.3f.dk/bjmf

Find bl.a. 'hvem er hvem', aktiviteter,
nyheder og meget mere.

LEDER

Fortsat fælles fodslag

AF CLAUD WESTERGREEN, FORMAND FOR BJMF

Så går sommeren på hæld og jeg håber, at alle har nydt solen, varmen og ferien enten her eller ude i den store verden.

Siden sidst har vi fået en ny regering og en ny statsminister. Og selvom der nu er sket et skifte i den politiske sammensætning på Christiansborg, bliver vores krav og ønsker ikke på nogen måde stillet i bero.

Vel glæder det mig personligt, at partier og personer, der ikke ønsker noget godt for deres medmennesker, ikke fik den store opbakning. Men der forestår stadig en lang og sej kamp, før den højt besungne danske velfærd får den oprejning som den trænger til, efter adskillige års systematiske nedskæringer og angreb.

Det er en overordentlig god begyndelse, at den nye statsminister, Mette Frederiksen, har brudt med den borgerlige modstand og den latterlige frygt for erstatningskrav, og har givet Godhavnsdrene den offentlige undskyldning, som de har kæmpet for og i den grad fortjent.

Nu håber jeg, at den nye regering også fremadrettet vil kæmpe for, at der ikke svigtes flere børn og udsatte unge og ældre. Vi har været vidne til en ulykkelig stigning af fattige familier i Danmark, hvilket i høj grad har sin rod i kontanthjælpsloft og forringelser af dagpengene. Denne deroute må stoppes. Det er ikke et rigt samfund som vores værdigt.

Akkurat som det ikke er værdigt, at nedslidte arbejdere skal forblive på arbejdsmarkedet i alt for mange år. Vi har stået med fanerne ved Christiansborg, som en påmindelse til vores politikere om vores krav om en værdig tilbagetrækning fra arbejdslivet og vi vil fortsætte debatten om, hvad der er rimeligt i forhold til en fair pensionsalder.

Retten til en ordentlig bolig er også elementært i et velfærds-samfund og også på dette område er udviklingen gået i modsat retning i de sidste mange år. På trods af at der bygges intensivt for tiden, så er der stadig er en mærkbar

mangel på gode og billige boliger, ikke mindst til unge.

Kravet og behovet for mulig efteruddannelse er stadig aktuelt. Her kunne man forestille sig, at dagpengene udover en generel forbedring, kunne hæves med 25% hvis man tog en efteruddannelse, hvilket kunne animere flere til at søge en sådan.

Der er helt sikkert mange gode intentioner og ønsker at spore hos den nye regering. Men der er også stærke kræfter blandt oppositionen og hele det private arbejdsgiverområde, landbrugs- og fiskerilobbyister og så naturligvis hele EU's maskineri, der trækker i en anden retning.

Så hvis vores krav og håb for fremtiden skal have vægt, så er det vigtigt, at vi får hele fagbevægelsen med. Det vil vi for eksempel kæmpe for på den kommende 3F kongres, hvor vi står bag et betragteligt antal forslag.

Så på trods af efterårets snarlige kommen, så kan der ved fælles fodslag stadig vandles sol i møde! ■

INDHOLD

Lærlingen får lektier for.....	3
Murersvend opsagt fra sin bolig fordi han er faglig aktiv.....	4
BJMF's egne folketingsmedlemmer.....	5
Ungdommen: Faglig tur til Athen.....	6
Skulder ved skulder på Christiansborg.....	8
Forventninger til 3F's kongres.....	10
Murernes jubilæumsfest.....	12
Brancheklubbernes egne sider.....	13
Tema: Arbejde fra platforme og lifte.....	17
Kom vinteren i møde.....	20
Fra fag og klubber.....	21
Annoncer og aktiviteter.....	25
Boganmeldelse: Murersvende forrest i kampen, stolte i faget.....	28

Lærlingen får lektier for

Morten bliver hørt i overenskomsten, seks-tabellen og forbandt

TEKST OG FOTO: LOTTE OTT

På Grønttorvet i København gik et murersjak i forsommeren og lavede skalmur for Bang Nielsen. De havde nogle måneder tidligere fået en murerlærling med i sjakket. Lærlingen hedder Morten og skulle egentlig kun i praktik en uges tid, men svendene endte med at få overtalt mester til tage han i lære, og nu er Morten med i sjakket.

Morten havde været i et andet firma, der mest lavede spjæld, og han fik ikke helt lært, hvad han skulle udi murerfaget. Derfor søgte han noget andet og kom til sjakket på Grønttorvet. Sjakket syntes heller ikke at Morten havde lært nok, og mente desuden at han manglede at lære en del om overenskomsten.

Sjakket besluttede derfor at give lærlingen lektier for.

SEKSTABELLEN

Det startede med at han skulle lære seks-tabellen, fordi den er alfa-omega, når der skal regnes sten. Men der var brug for at give flere lektier

for, fortalte sjakket, da Fagligt Fokus kom på besøg i frokostpausen, der i sig selv fortalte en del om sjakket.

Her er der nemlig tradition for, at de skiftes til at købe ind i til det fælles frokostbord. Det går ikke stille for sig, for den, der har købt ind, må høre for sine indkøb eller mangel på samme. Indimellem leverpostej, spegepølse og sild, er Mortens manglende viden samtaleemnet.

Der bliver grinet og givet røg til alle i skuret og ikke mindst Morten, der sidder for borden med et stille smil på læben og tager kun lidt og mumlende til genmæle. Men han ser glad ud i øjnene trods alle historierne om ham.

FIND UD AF DET!

Sjakket satte også Morten til at lave forbandt-tegning, og alle stenmål og højdemål. Men en dag kom han til at tale over sig.

– Han spurgte, hvad de grå felter i kalenderen betød og om man havde fri 1. maj og grundlovsdag, siger en og peger hen på væggen i skuret,

Murerlærling Morten Lindstad, ny mand i sjakket og godt tilfreds, selvom han får lektier for.

hvor der hænger stor en kalender. – Det er sgu da helligdage! Og man arbejder ikke på helligdage.

Morten var også usikker på om lønsedlen fra den tidligere mester var rigtig, og om der var trukket for meget i kontingent. Derfor spurgte han skurets grand old murerarbejdsmand, der sagde: Find selv ud af det. Men det gik ikke så godt.

Så sagde murerarbejdsmanden: Ring til fagforeningen. Det gik heller ikke så godt. Og så blev Morten udstyret med overenskomsten og fik hver dag et stykke for, som han blev hørt i næste dag i skuret. Nu har han lært at slå op i overenskomsten, læse sin lønseddel og lave forbandttegninger.

GODT SJAK

Frokosten er færdig og der blevet fortalt så mange historier om Morten og om sjakket selv. Men alt i alt har undertonen været kammeratligt drilleri. På vej ud af skuret bliver der lige tid til at tale med Morten på tomandshånd.

Nu griner han lidt mere af det højtaltende sjak. På trods af alle deres historier om ham, siger han:

– Det er et godt sjak og jeg er glad for at være her. Der er en god kommunikation og sjældent noget at være nede over. Nogle dage kan selvfølgelig være sådan, at arbejdet er noget lort, men så er der altid en, der får hevet den anden op.

Morten har tidligere været i to andre små murerfirmaer, der udelukkende lavede spjæld.

– De andre steder var ok, men jeg lærte ikke nok. Har egentlig først lært at mure nu. Det er også helt anderledes at sidde i et sådan et skur til frokost, i stedet for at sidde i firmabilen med en enkelt svend og spise, siger han og tripper lidt.

Oppe på platformen er hans to kolleger allerede i gang med arbejdet. Og om lidt er Morten også deroppe, med en murersvend på hver side af sig. ■

Juni 2019. Sjakket på Torveporten, Grøntorvet: Andreas Dahl, Frank Rasmussen, Christian Svane, Jonas Dahl, Frederik Tue Hansen, Jacob Wittrock, alle murersvende, Morten Lindstad, murerlærling, Simon Johansen, murerarbejdsmand, Michael Hansen, murersvend, Niklas Bahn, murerarbejdsmand. Med i sjakket, men ikke på billedet, var også The grand old Murerarbejdsmand, Michael Liesk.

PRIVAT BYGHERRE

Ordnete forhold – også derhjemme

Hvad kan man som privatperson gøre for at sikre ordnete forhold, når f.eks. andelsforeningen skal have nyt tag eller parcelhuset skal have skiftet vinduer?

TEKST: LOTTE OTT OG MICHAEL DE GIER / ARKIVFOTO: LOTTE OTT

Fagforeningen bliver med mellemrum kontaktet af privatpersoner, der spørger, hvordan de kan gennemskue, om det tilbud, de har fået fra en byggevirksomhed, er i orden. Men faktisk er det muligt selv at finde mange oplysninger om firmaet.

Find ud af om firmaet er medlem af Dansk Byggeri eller Tekniq og dermed sandsynligvis omfattet af garantiordninger:

- danskbyggeri.dk/find-medlem
- teknik.dk/omteknik/oversigt/findinstallator

Undersøg om firmaet er under konkurs eller allerede opløst:

- datacvr.virk.dk/data

UNDGÅ SOCIAL DUMPING

Det er en god idé at få en arbejdsklausul med i kontrakten med byggefirmaet. BAT-kartellet (som er en faglig samarbejdsorganisation for syv forbund i FH (tidl. LO) inden for byggefagene i Danmark) har udarbejdet en standardklausul for den lille bygherre:

- arbejdsklausuler.dk/arbejdsklausuler/lille-privat-bygherre-andelsboligforening

I øvrigt er der mange gode ideer og råd at få om arbejdsklausuler på BAT-kartellets hjemmeside:

- arbejdsklausuler.dk/arbejdsklausuler

Andelsforeningen skal have nyt tag. Men hvordan tjekker man om de firmaer, der har givet tilbud har ordnede forhold?

ORGANISATIONSFORFØLGELSE

Murersvend opsagt fra sin bolig fordi han er faglig aktiv

3F vil føre sag mod byggematador og kalder opsigelsen for organisationsforfølgelse

TEKST: LOTTE OTT

FOTO: SØREN D. ANDERSEN

3F tager nu første skridt i en sag mod en af landets største byggematadorer, Mogens de Linde, for at have begået såkaldt organisationsfjendtlig handling mod en af fagforeningens medlemmer, skriver A4 Nu.

Sagen bunder i, at byggemiliardærens firma, Byggeselskab Mogens de Linde A/S, har opsagt murersvend Walther Bardino, der er fagligt aktiv. Han bor sammen med sin familie i en husbåd i Københavns Havn, og har lejet kajplads af Mogens de Linde.

Da han blev opsagt, havde 3F rejst en række faglige sager mod en underleverandør på et af Mogens de Lindes byggerier.

Sagerne resulterede i, at firmaet måtte betale flere hundrede tusinde kroner i efterbetalt løn samt en bod for brud på blandt andet arbejdstids-regler.

Det er netop sammenfaldet mellem de faglige sager mod Mogens de Lindes byggerier og murerens faglige engagement, der nu får 3F til at rejse sag.

– Vi mener, at vores medlem er blevet opsagt, fordi han er aktiv i sin fagforening, og derfor ser

Hovedaftalens § 1

»Da det er ønskeligt, at spørgsmålet om løn og arbejdsvilkår løses gennem afslutning af kollektive overenskomster, eventuelt under hovedorganisationernes medvirken, forpligter hovedorganisationerne og deres medlemmer sig til hverken direkte eller indirekte at lægge hindringer i vejen for, at arbejdsgivere og arbejdstagere organiserer sig inden for hovedorganisationernes organisatoriske rammer. Som organisationsfjendtlig handling anses derfor forhold, hvorefter en af nærværende hovedaftale bundet part foretager handlinger rettet mod en anden part begrundet i organisationstilhørsforholdet og således ikke ud fra faglige motiver.«

vi meget alvorligt på den her sag, siger Jacob Scavenius, faglig sekretær i 3F til A4 Nu. ■

Sagen udvikler sig hele tiden – følg på BJMF's facebookside og på 3f.dk/bjmf

FOLKETINGET

BJMF har folk på Borgen

Ved Folketingsvalget den 5. juni 2019 fik BJMF valgt to af sine medlemmer ind – det ene ovenikøbet på en ministerpost.

TEKST: LOTTE OTT / FOTO: STEEN BROGAARD

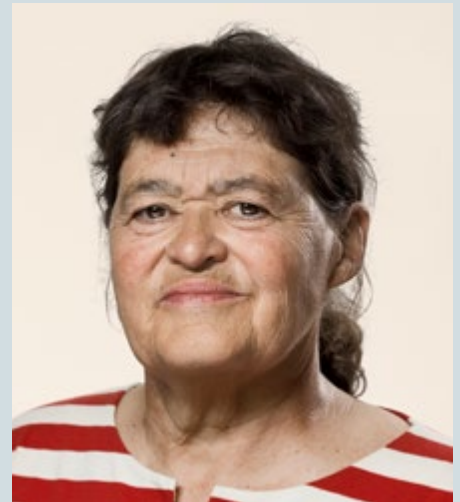
BJMF havde hele tre kandidater opstillet ved sommerens Folketingsvalg. To blev valgt ind og den ene har tilmed fået en ministerpost.

MATTIAS TEFAYE

Mattias Tesfaye, murersvend og forfatter, er valgt for Socialdemokratiet. Han har siddet i Folketinget siden 2015, og er nu blevet Udlændinge- og integrationsminister.

Du kan læse mere om Mattias og hans ministerium her: uim.dk, tesfaye.dk

Du kan også skrive til ham her: uim@uim.dk

JETTE GOTTLIEB

Jette Gottlieb, tømrer, er valgt for Enhedslisten, og arbejdede før valget i BJMF's A-kasse.

Jette er medlem af Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Landdistrikter og Øer. Hun er desuden beskæftigelsesordfører og kommunalordfører. Desuden er hun stedfortræder i Nordisk Råd

Du kan kontakte Jette på: jette.gottlieb@ft.dk

NY KLUB

Møbelsnedker- og Nichefagenes Brancheklub er stiftet

25. juni mødtes 17 gode folk fra forskellige nichefag med samme mål: Vi vil skabe en faglig klub, der repræsenterer og styrker os.

TEKST: ROSE BOLETTE JØRGENSEN, MØBELSNEDKER

Vil du være med?

Så kontakt Bolette på boletterosejoergensen@gmail.com eller find os på: facebook.com/snedkerbrancheklub

KOMMENDE BEGIVENHEDER

9. oktober kl. 17: Klubmøde

26. november kl. 17: Klubmøde

STORE AMBITIONER

I klubben har vi store ambitioner. Vi vil arbejde for ordentlige arbejdsvilkår og et bedre arbejdsmiljø. Vi vil bl.a. lave en lønstatistik, der skal hjælpe os til at højne vores lønninger.

Vi vil styrke sammenholdet i vores brancher – vi skal kende hinanden som kollegaer – ikke konkurrenter. Et essentielt led i den kamp, er at støtte og styrke tillids-, arbejdsmiljø-repræsentanter i deres arbejde. Vi skal være et aktivt bindeled mellem fagforening og medlemmer.

Vi vil afholde kurser, så vi kan bibeholde kvaliteten i fagene og nørde vores faglighed. F.eks. er vi ved at planlægge et efterårsdrejerkursus.

Det er desværre ved at blive normen, at små værksteder undgår at tegne overenskomst. Vi vil opøge de virksomheder og arbejde benhårdt for at der indgås overenskomster.

ET STÆRKT HOLD

Vi er en broget skare af møbel-, maskin- og bygnings-snedkere (der arbejder 75% af tiden på værksted), orgelbyggere, ortopæder, tapetserere, møbelpolstrere, sadelmagere samt offentligt ansatte der tidligere var organiseret i Træ Industri og Byg.

På vores stiftende generalforsamling nedlagde vi de to gamle TIB-klubber for hhv. de offentligt ansatte og de privatansatte, og samlede i stedet medlemmerne i vores nye brancheklub: Møbelsnedker- og Nichefagenes Brancheklub. ■

VALGTE TIL BESTYRELSEN

- Jakob Jensen (*off. ansat tømrer*)
- August Ekebjærg (*møbelsnedkerlærling*)
- Gunver Lindeskov Søgaard (*møbelsnedker*)
- **Kasserer:** Kristinna Bruun Niikanoff (*møbelsnedker*)
- **Formand:** Bolette Rose Jørgensen (*møbelsnedker*)

UNGDOMMEN

Faglig tur til Athen

Hvordan arbejder
fagforeningerne i Grækenland
og i WFTU? Hvordan kan vi lave
endnu bedre fagligt arbejde,
når vi kommer hjem?

TEKST: BJMF UNGDOM

FOTO: VILLADS BANG PELLE

*Ni fagligt aktive unge fra
BJMF Ungdom på studie-
tur til Athen. Der blev også
tid til at besøge Akropolis,
hvor fanen blevet luftet.*

Klokken nærmer sig 16.30 og datoen hedder den 15. maj. Vi er nu fagligt aktive fra BJMF Ungdom, der er stimlet sammen i Københavns lufthavn. Kursen er sat mod Grækenlands hovedstad Athen.

Vi skal afsted på en fire dages tur, for at mødes med den faglige front PAME og hovedsekretariatet for Verdenssammenslutningen for fagforeninger (WFTU).

MODTAGET AF WFTU I ATHEN

Formålet er at blive klogere på, hvordan fagforeningerne arbejder i Grækenland og i WFTU og lære mere for at lave endnu bedre fagligt arbejde, når vi kommer hjem.

Vi ankommer sent om aftenen, tager toget ind til centrum af Athen, hvor Petros, som er faglig sekretær på WFTU, henter os. Han er til dagligt bindeled mellem fagforeningerne på det asiatiske kontingent.

Han har også stået for programmet for vores besøg. Han viser os hen til vores hotel, så vi kan få lidt søvn inden næste dags program.

**PAME-NETVÆRKET FOR DE
AKTIVISTISKE FAGFORENINGER**

Kl. 10 om torsdagen, hentes vi af den internationale koordinator for den faglige front PAME. PAMES hovedkontor ligger i gåafstand fra vores hotel, så det er passende med en lille minitour på vejen.

PAME er et netværk inden for det græske LO (GSEE), som repræsenterer de mest aktivistiske og progressive fagforeninger i Grækenland. Derfor var det også meget interessant at høre om, hvordan de griber situationen an i Grækenland og hvordan de arbejder.

I Grækenland, er der ikke nogen »dansk model«. Efter den økonomiske krise i 2007-2013, kan man nærmere tale om en »EU-model«, for EU har påduttet de græske regeringer at føre en meget neoliberal økonomisk politik.

**ORGANISERING AF UNGE,
KVINDER OG MIGRANTER**

Dette har blandt andet betydet enorme nedskæringer på velfærd, forhøjelse af pensionsalderen og en meget lavere mindsteløn. I dag er mindstelønnen 683 euro om måneden og den er 32% lavere, hvis du er under 25 år!

PAME kæmper altså ikke kun mod arbejdsgiverne, men også mod de græske politikere og den europæiske trojka.

Ikke desto mindre laver PAME en rigtig godt stykke arbejde, når det kommer til organisering og mobilisering. Også når det kommer til at organisere unge, kvinder og flygtninge/migranter.

Især på sidste område er PAME et skridt foran – her er udenlandske kollegaer også en del af ledelsen i de lokale fagforeninger og komiteer.

WFTU, SYDAFRIKA OG BYGNINGSARBEJDERE
Migration og flygtninge er også et tema i fredagens første oplæg, som foregår på WFTU's hovedkontor. Her er det en faglig sekretær ved navn Massa, fra den sydafrikanske National Union of Mine Workers (NUM), som holder et oplæg om Sydafrika fra et fagforeningsperspektiv.

NUM står også for at organisere byggesektoren, hvilket er en kæmpe opgave i Sydafrika. En stor del af bygningsarbejderne i Sydafrika er flygtninge eller migranter fra nabolandene, og står i en meget dårlig situation.

Ligesom vi kender det i Danmark, frygter mange for at kæmpe for deres rettigheder og melde sig ind i fagforeningen, fordi de hurtigt kan blive sendt væk eller fyret.

Selve organiseringsarbejdet er også svært i Sydafrika, da fagforeningen ofte nægtes adgang til kollegerne og ikke bliver anerkendt, som arbejdernes organisation.

**KVINDER OG UNGES ROLLE
I FAGBEVÆGELSEN**

Foruden migration blev der også sat fokus på unges og kvinders rolle i fagbevægelsen. I WFTU har man det seneste år brugt meget energi og opfordret medlemsorganisationerne til at uddanne unge i at lave fagligt arbejde.

Som bekendt er den bedste læring at være med og gøre sine egne erfaringer. Her kunne vores forbund lære af både WFTU og BJMF, når det kommer til at skabe aktivt og levende ungdomsarbejde.

Måske de kunne starte med at give ungdommen stemmeret og en selvstændig økonomi? Både kvinder og de unge udgør dele af arbejderklassen, som bliver særligt udbyttet og ofte har mindre indflydelse end andre.

Vi kan se det i Grækenland, hvor mindstelønnen for unge er markant lavere, vi kan se det i Danmark, hvor mange unge bliver spist af med en »ungsvendeløn« og ved kvinders lavere gennemsnitsløn. Hertil kommer, at langt de fleste centrale magtpositioner er besat af rige, hvide mænd.

FOKUS PÅ KORRUPTION

Til sidst, men ikke mindst, kredsede et af emnerne om korruption. Med fokus på fagbevægelsen og samfundet som helhed. Der blev sat fokus på, hvordan flere ledende medlemmer af internationale faglige organisationer, såsom ITUC og ILO får skyhøje lønninger og aldrig har set skyggen af et arbejde, som ikke foregik i et kontorlandskab.

Og hvordan flere af disse faglige sammenslutninger får europæiske fagforeninger til at lave kurser i andre lande om, hvordan en fagforening fungerer, på trods af at de fleste europæiske fagforeninger ikke har haft generalstrejker i flere årtier!

Oplægget sluttede med spørgsmålet: Kan man have et samfund uden korruption, når udbytning, profit og vækst altid er i højsædet?

FAGLIG VIDEN MED HJEM I RYGSÆKKEN

Udover de mange spændende oplæg, var der også tid til at nyde byen og hinandens samvær. Turen gik blandt andet til Akropolis og de gamle kvarterer. Desuden blev der smagt på både lokal mad, øl og vin, på byens mange barer og spisesteder.

En sådan tur kan varmt anbefales. Vier i hvert fald ni unge, som er blevet rystet godt sammen og har fået en ordentlig portion faglig viden i rygsækken, som vi er klar til at bruge til dagligt! ■

Da regeringsforhandlingerne efter valget gik i gang, rykkede fagforeningsfanerne ind på Christiansborg for at minde socialdemokraterne med støttepartier om de faglige krav fra valgkampen

FANEORG

Skulder ved skulder ved Christiansborg

Erfaringerne fra det samarbejde, der blev etableret i forbindelse med den offentlige overenskomst i 2018, er for gode til ikke at blive brugt

TEKST: **OLE SØBORG**
FOTO: **SØREN D. ANDERSEN**

Den gruppe af københavnske fagforeninger, som stod for en række fælles aktiviteter under OK 18. De strakte sig fra uddeling af løbesedler, demonstrationer til beslutningen om at lave permanent faneborg ved »forlissén«.

En hel del af fagforeningerne havde ikke prøvet at være med til andet end møder og 1. maj-arrangementer. Det var faglige repræsentanter fra alle typer af ansatte i København kommune, Hovedstadsregionen og enkelte statslige områder.

Mange af disse fagforeninger lærte en masse om hvordan man kunne lave aktiviteter, som lå udenfor mødelokalet.

En lidt sjov episode var da, vi gik i en demonstration og man stoppede. »Jamen der blev jo rødt lys«, sagde nogle og blev vildt forundret over at se, at en enkelt mand med en budcykel sagtens kan standse trafikken på H.C. Andersens Boulevard.

Men vi lærte alle noget. Først og fremmest respekt og anerkendelse af andre. Andres krav og forventninger som rent faktisk

kommer til at nå et større fælles fodslag i fremtiden.

DANNELSEN AF ET DISKUSSIONS- OG AKTIVITETS-FORUM

De erfaringer og det samarbejde var for godt til bare at slippe. Under evalueringen af aktiviteterne under OK18, blev vi enige om at fortsætte vores møder for at lave fælles aktiviteter på vores fælles fagligt politiske interesser.

Allerede fra start meldte DJØF (jurister og økonomer), at når vi kom væk fra de nationale diskus-

sioner, ville de ikke være med. Deres medlemmer var oftest på den modsatte side af bordet en os.

Det måtte vi acceptere, selv om Nina (dommerfuldmægtigen som var vores kampråber ved »forlissen«) blev ked af det. Hun ville godt have fortsat, men vi har lovet at invitere hende med i fremtidens aktiviteter.

Vi påtog os at stå for sekretariatet. Møderne kører efter en dagsorden, som sikrer, at der er plads til diskussioner, men at vi altid får konkluderet og diskuteret, hvilke aktiviteter, der efterfølgende kan laves.

Vi har haft mange diskussioner om Velfærdsbegrebet. Fået afklaret hinandens roller i Velfærdens og diskuteret krav og barrierer. Der kommer en række aktiviteter på dette i de næste kommende år.

Der er givet håndslag på, at vi går aktivt ind og støtter den private OK 20. De offentlige grupper var overraskede over og meget glad for den støtte, som vi fik fra store private områder og har noget som skal betales tilbage.

DEN NYE REGERINGS GRUNDLAG

Da regeringsforhandlingerne efter det nys overståede valg gik i gang, blev vi enige om at rykke ind på Christiansborg og minde socialdemokraterne og deres støttepartier om de faglige krav fra valgkampen.

Vi besluttede, at vi tage opstilling med faner og bannere to timer hver dag. På hverdage kom vi efter arbejdstid fra kl. 16 – 18 og i weekenderne fra kl. 9 – 11. Dette blev gjort for ikke at smadre aktivisternes privatliv fuldstændigt.

Jeg må sige, at jeg er ret stolt over, hvor let det var at få faneborgen etableret og holdt i gang, indtil vi selv sagde stop. Vi besluttede, at medlemmer fra BJMF, med hovedparten fra SKOF, dannede en ryggrad i faneborgen.

Vi havde fire mennesker på hver dag, så de andre organisationer vidste, at faneborgen under alle omstændigheder var der. Det var overraskende let at få bemandet de »vagter«. Det er fandeme gode medlemmer, vi har her i fagforeningen.

NYTTEDE DET?

Om det havde nogen værdi, i forhold til regeringsgrundlaget, er det vel næsten umuligt at sige. Men det var meget positive meldinger, vi fik fra der politikere, som kom forbi os på vej til forhandlingerne. Vi var synlige og blev rent faktisk nævnt og diskuteret i forhandlingerne.

Men en ligeså stor succes er det, at vi igen fik lavet fælles aktiviteter. Dette er vores trappetrin fremad og opad, som vi skal bruge i fremtiden. ■

Christian Juhl, folketingsmedlem for Enhedslisten, hilser på faneborgen og får en snak.

Jette Gottlieb, Folketingsmedlem for Enhedslisten mellem faner.

Forventninger og ønsker

Nogle af BJMF's delegerede giver her et bud på, hvad de håber og ønsker at få ud af både kongressen og deres egen deltagelse

Den 21.-26. september 2019 afholder 3F kongres hvor små 800 delegerede 3F'ere fra hele landet deltager.

Blandt dem er 19 delegerede fra BJMF, 12 fra Byggegruppen og seks fra Servicegruppen, og en fra ungdommen.

Vi har spurgt nogle af de delegerede, der til daglig går ude på pladserne.

Ole Søborg

KLUBBEN FOR SPECIALARBEJDERE I KØBENHAVN
OG FREDERIKSBERG, SKOF

Er det første gang, du deltager i 3F's kongres?

Jeg har deltaget i kongresser siden 1988. De første år som aktivist i forhold til internationalt arbejde.

Hvorfor stillede du op til at blive delegeret?

For at være med til at sætte præg på den kommende faglige politik.

Hvilke sager brænder du for?

Jeg har nogle, måske naive, forhåbninger om at kunne udvide vores medlemsdemokrati, så medlemmerne får muligheder for at kunne deltage direkte i og få støtte til tværgående aktiviteter.

Hvad siger dine kolleger til at du skal afsted?

De har selv stemt på mig. Jeg har altid refereret diskussioner og beslutninger, så der er ingen, der er i tvivl om, hvorfor jeg deltager.

Hvor stor indflydelse får dem, du repræsenterer?

Der er meget automatik i indstillingerne til de forslag, vi sender ind. BJMF får som regel forkastet sine forslag af kongresudvalget. Der skal så kæmpes og diskuteres i salen. Om ikke andet, giver det et bidrag til den fagligt politiske diskussion.

Hvad håber du selv at få ud af at deltage?

Nogle gode diskussioner og fortsætte de netværk, som vi har på spildevands- og det offentlige område. Jeg skal op og forsvare et par af vores forslag og i den offentlige gruppe skal den have gas.

Jon Vesterby

TØMRER, DEKO, TILLIDSMAND,
MEDLEM AF ST-KLUBBENS BESTYRELSE

Er det første gang, du deltager i 3F's kongres?

Jeg har ikke tidligere været med til hele optakten til kongressen fordi jeg med kort varsel blev indkaldt som suppleant sidste gang.

Hvorfor stillede du op til at blive delegeret?

For at få lov til at være med der, hvor de store beslutninger bliver truffet og være med til at præge det en lille smule.

Hvilke sager brænder du for?

Jeg brænder mest for, at byggegruppens kongresmøde får nogle vedtægter, som kan gøre byggegruppen mere demokratisk. F.eks. er det den store kongres, der beslutter, hvem der skal se sidde i forhandlingsudvalgene i forbindelse med overenskomstforhandlingerne. BJMF har stillet forslag til en anden struktur.

Jeg håber også, at endelige afrunding af OK-forløbet 2017. Det er sidste chance for at evaluere, før vi går i gang med overenskomsten 2020.

Hvad siger dine kolleger til at du skal afsted?

Nu går jeg kun sammen med min makker, der ikke er så interesseret i fagforeningsarbejde. Det er nok større for mig end for ham ...

Hvor stor indflydelse får dem, du repræsenterer?

Den bliver lille, men man kan jo altid håbe. Vi kommer nok ikke igennem med beslutninger, men det, at vi er der og siger nogle ting, kan være med til at rykke holdninger ...

Hvad håber du selv at få ud af at deltage?

Jeg regner med at få en masse erfaring og lære folk at kende i andre fagforeninger/afdelinger.

Rasmus Damm Lyskov

TØMRER, FORMAND FOR SNEDKER-
OG TØMRERNES BRANCHEKLUB, TR

Er det første gang, du deltager i 3F's kongres?

Ja, det er første gang, jeg skal deltage. Sidst var jeg også delegeret, men jeg måtte melde fra kort inden.

Hvorfor stiller du op til at blive delegeret?

Hvis man mener, at noget bør laves om, er man nødt til at søge indflydelse de steder, hvor tingene kan ændres. Jeg tror ikke, at vi ser store landvindinger ved denne kongres, men det er 3F's højeste instans og dermed her, de store slag skal tages.

Hvilke sager brænder du for?

Jeg håber, at vi får sat sidste søm i kisten efter OK17, hvor det blev tydeligt, at forhandlerne ikke var i trit med hele deres medlemsbagland. Jeg

satser på, at vi tager en kamp om, hvordan 3F i fremtiden vil tage sig ud, når medlemmer skal høres.

Hvad siger dine kolleger til at du skal afsted?

Vi har ikke snakket meget om det på arbejdet endnu. Men generelt er der en god opbakning til det faglige arbejde, jeg udfører, selvom tager meget af den tid, jeg burde være på arbejde.

Hvor stor indflydelse får dem, du repræsenterer?

Jeg håber, at vi kommer hjem fra Aalborg med hænderne over hovedet, men jeg tør ikke spå om udfaldet endnu. Det har tidligere vist sig, at der også andre steder i fagbevægelsen er folk, der kan manøvrere i det politiske spil, en kongres nu engang er.

Hvad håber du selv at få ud af at deltage.

Jeg håber, at vi får cementeret, at indflydelsen ved OK-forhandlingerne skal ligge i lands- og landsbrancheklubberne. Jeg håber også, at vi kan begynde at få blødt op på nogle af de rigide grænseområder internt i 3F regi.

Louise K. Larsen

GARTNER, KØBENHAVNS KOMMUNE,
TILLIDSREPRÆSENTANT I NORDVEST
OG FÆLLESTILLIDSREPRÆSENTANT I NORD

Er det første gang, du deltager i 3F's kongres?

Ja, jeg er med på et afbud og har ikke rigtigt haft tid til at forberede mig, men de »gamle rotter« hjælper mig forhåbentligt sikkert igennem.

Hvorfor stillede du op til at blive delegeret?

Da jeg stillede op som tillidsrepræsentant, var det for at få ledelsen til at lytte og samarbejde med os ude i marken og så har det ene taget det andet. Først arbejdet i den grønne klub og senere bestyrelserne i afdelingen, og alt det andet faglige arbejde, jeg har fået viklet mig ind i. Derfor er det også helt naturligt for mig at søge indflydelse der, hvor jeg kan, som på kongressen.

Hvilke sager brænder du særligt for?

Jeg forventer ikke, at dagsordenen bliver ryddet for de sager, som jeg har fokus på lige nu. Men på kongressen er der en chance for at finde andre at samarbejde med om de problemer, vi står overfor som offentlige ansatte.

Hvad siger dine kolleger til at du skal afsted?

De kollegaer, der ikke syntes, at tillidsrepræsentantens arbejde bare er spild af tid, syntes, at det er rart at vide, at deres stemmer er med på kongressen. På den måde er det store fagforeningsværk ikke helt så langt væk.

Elias Haack Olsen

STUKKATØRLÆRLING,
FORMAND FOR BJMF UNGDOM

Er det første gang, du deltager i 3F's kongres?

Ja, jeg har været fagligt aktiv i lidt over tre år, så det er den første kongres i min tid som aktiv.

Hvorfor stillede du op til at blive delegeret?

Jeg synes, det var spændende og jeg vil gerne tale lærlingenes sag og være med til at præge kongressens beslutninger. Derudover var det heldigt, at min svendeprøve først ligger til november, mens en stor del af de andre aktive i ungdommen går til svendeprøve under kongressen, så der var ikke mange der havde mulighed for at tage afsted.

Hvilke sager brænder du for?

Jeg håber, at vi kommer til at trække 3F i en mere demokratisk retning, og får styrket vores forbund som en kamporganisation.

Hvor stor indflydelse får dem, du repræsenterer?

Jeg tror desværre ikke, at det er den store indflydelse, vi lærlinge får. Alene det, at der på kongressen er så ufatteligt mange af de delegerede, der er ansatte af 3F, gør det svært at tro på, at vi som almindelige medlemmer har ret meget indflydelse.

Derudover bliver lærlinge generelt ikke taget særligt seriøst i 3F. Formanden for 3F Ungdom har ikke stemmeret i hovedbestyrelsen og det har lærlingerepræsentanter i forhandlingsudvalgene heller ikke.

Hvad håber du selv at få ud af at deltage.

Jeg glæder mig til at følge med i og deltage i nogle spændende diskussioner og møde kollegaer fra hele landet. Derudover glæder jeg mig også til at være en del af så stor en demokratisk forsamling, det har jeg aldrig prøvet før.

100 ÅR

Stor fest for Murersvendenes Fagforening af 1919

Tillykke til alle murersvende og alle os andre

TEKST: LOTTE OTT / FOTO: SØREN ANDERSEN

De organiserede murersvende i København fejrede lørdag den 17. august 100-året for stiftelsen af deres fagforening. Koner, kærester og murerarbejdsmænd – uden sammenligning i øvrigt – var inviteret med.

Det blev et brag af en fest med talere, festmenu, fire forskellige bands og orkestre. Jonas Andersen, formand for Murersvendenes Brancheklub, holdt festtalen. Han sagde bl.a.:

»Stort set alle nævneværdige forbedringer der er tilkæmpet og aftalt i vores overenskomst, er erobret i forbindelse med aktive kollektive konflikter. Vi har i fagbevægelsen ikke haft en aktiv konflikt siden 1998, hvilket man

naturligvis også kan se på periodens spinkle forhandlingsresultater.«

»Murersvendene trænger til at få luftet deres kampånd, så lad overenskomstforhandlingerne i foråret blive vores længe ventet forløsning. Vores modpart komme ikke til at tage os serøst, før vi har bevist at vi fortsat er en kamporganisation.«

»Før jeg runder af, vil jeg godt sige tak til alle de murersvende som har taget kampen, tak til alle de murersvende som er i gang med at kæmpe og tak til de tålmodige kærester, koner og børn, som rummer vores nogle gange atypiske humor og kultur. Uden jer var vi ingenting.« ■

The Sandmen gav en stor og vellydende koncert. Nogle mente nok at det var højt, mens andre ikke kunne få armene ned. Forsangeren Allan Vegenfeldt er selv murerarbejdsmænd.

Læs også anmeldelsen af jubilæumsbogen udgivet i anledning af 100 året for Murersvendenes Fagforening side 28.

Jonas Andersen, formand for murerbrancheklubben, holdt festtalen.

Ligesom murerarbejdsmænd på byggepladsen sikrer murenes flow, var det også en murerarbejdsmænd, der sikrede festens flow. Claus Wester, formand for BJMF, var konferencier.

Masser af musik: Røde Horn lagde for, siden kom Sjakket, Sandmen og til sidst Bandit. Alle med medlemmer fra murerfaget.

Der var unge og gamle kæmpere, og stolte murersvende med til festen.

GRØN OMSTILLING

Fokus på træerne

I dette nummer af Fagligt Fokus bliver gartnersiderne en lille smule nørdede. Vi synes, at klimaet er et meget vigtigt emne at sætte fokus på. Vi håber også, at I vil synes, at det er interessant.

Klimaudfordringerne er vores tids altoverskyggende problem. Hver især skal vi tage stilling til, hvad vi kan og vil gøre for, at der er en planet, vi kan give videre til vores børn og børnebørn.

Vi kan hver især, måske sammen med vores familie, tage stilling til, hvordan vi skal transportere os eller hvad vi spiser, men hvad kan vi som gartnere, anlægsgartnere eller skovbrugere gøre på vores arbejdspladser?

Vi kan tænke på det nære og skifte vores benzindrevne maskiner ud med eldrevne. Vi kan lade græsset og de vilde urter gro eller vi kan skifte udenlandske arter ud med hjemmehørende arter.

Det betyder selvfølgelig noget, når vi på vores arbejdspladser giver vores lille bidrag til at reducere CO₂ udledningen eller forbedre biodiversiteten, men i det store perspektiv, er det helt andre større tiltag, der skal til.

I dette nummer kommer Jens Thejsen, Jordbrugets Uddannelses Center Århus, med nogle bud på, hvad vi som grønne fagfolk kan gøre. Ja måske har vi ligefrem en pligt til at bruge vores viden.

I 3F er vi mange grønne fagfolk samlet. Tilsammen har vi en

Vi skal gentænke måden at etablere og pleje skove og træer på.

kæmpe viden og ekspertise. Hvorfor ikke bruge denne viden og ekspertise til at overbevise og presse politikerne og magthaverne til at gøre noget for Danmarks og verdens klima. Vi skal sætte fokus på træerne. ■

Kim Vanner, formand for Privatansatte Gartneres Klub

Egen på forsiden af dette blad er den 400 år gamle Ambrosius Eg, som står i nærheden af Valdemar Slot på Tåsinge. Træet er i en dårlig forfatning. Selve det indre er meget medtaget af råd. Alligevel kommer der hvert år mange mennesker for at se det gamle træ.

GRØN OMSTILLING

Plant træer!

Gartnere og grønne folk har en helt central rolle i en grøn omstilling og en forpligtelse som fagfolk til at råbe op. Jo større fagligt kendskab vi har, jo større er chancen for at påvirke og overbevise politikerne og andre, siger Jens Thejsen, konsulent, foredragsholder og forfatter.

TEKST OG FOTO: KIM VANNER

På BJMFs generalforsamling den 8. maj vedtog vi en udtalelse med overskriften »Vi vil have en retfærdig grøn omstilling nu«. I udtalelsen står der bl.a.: »Truslen fra klimaforandringerne overskygger lige nu alle andre bekymringer om fremtiden. BJMF skal sammen med andre fagforeninger og mil-

jøorganisationer arbejde aktivt for at fremme den grønne omstilling.«

HVAD KAN VI SOM FAG GØRE?

Hvad kan vi som gartnere gøre for at ændre klimadagsordenen? For at få nogle kvalificerede bud på dette, kontaktede jeg Jens Thej-

sen, tidligere mangeårig lærer på Beder Gartnerskole, nu konsulent, foredragsholder og forfatter til en række faglige bøger og i mange år formand for Økologiens Have i Odder.

Jens har gennem mange år rejst rundt i verden for at studere plantesamfund. Hvilke planter vokser sammen naturligt og på hvilken jordbund vokser de. Ud over det har bl.a. byens planteliv Jens' store interesse. Hvordan får vi et bedre planteliv og dermed også mere dyreliv i byerne?

Jens holder en gang om året et seminar sammen med Jordbrugets Uddannelsescenter om Byens Planteliv, hvor den nyeste forskning og de nyeste ideer bliver fremlagt.

VI GRØNNE HAR EN CENTRAL ROLLE

Jens mener, at vi som gartnere og grønne folk har en helt central rolle i en grøn omstilling. Plantning af skov og beskyttelse af gamle træer er afgørende for at

vi kan få bundet noget af al den CO₂ som mennesker har udledt gennem de sidste 100 år.

Tænk tanken

Concito har udregnet, at hver dansker udledte ca. 17 tons CO₂ pr. år i 2018.

»Mange af de træer, der er hjemmehørende i Danmark, kan blive flere hundrede år gamle, hvis altså træerne ikke fældes, brændes eller flises, og hvis jorden ikke smadres. Så det er oplagt at bruge træer som en del af løsningen på klimakrisen. For det er ikke småting træerne kan lagre. Årligt mellem 6 og 12 tons CO₂ pr. ha. Alt afhængig af træart, klima, alder og jord.«, siger Jens Thejsen.

PLANT TRÆER

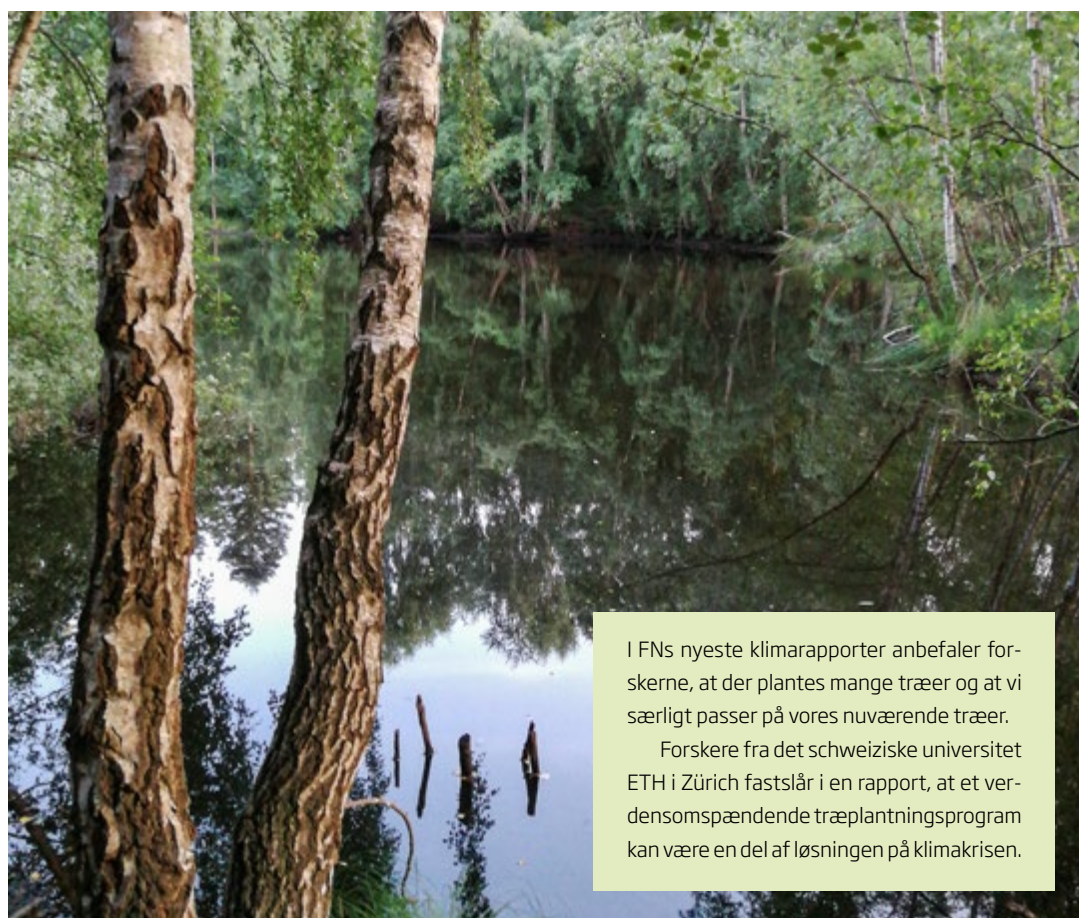
»Vi skal i gang med at plante træer og vi skal passe på de træer vi har. Mange nyplantninger klarer sig ikke. Vi skal sørge for at etablere og pleje træerne rigtigt, så de lever længe. Det er afgørende. Jo ældre træerne bliver jo mere biodiversitet, bliver der.«

»Vi skal plante så det minder mere om natur. Udgangspunktet skal være hjemmehørende arter for at styrke biodiversiteten. Mange af vores insekter er knyttet til en enkelt art.«

Jens mener, at der er masser af steder i landet, hvor der kan plantes skove.

»Det skal ikke kun være i de fattige lande, der skal plantes skove. Vi skal også plante vores del i de rige lande. Det skal ikke kun være skove for at producere træ. Det skal være naturskove, hvor træerne får lov til at forfalde.«

»I førne- og specielt i humuslaget kan der ophobes store mængder CO₂. Det kan tage op til 2800 år at nedbryde humuslaget. At

I FNs nyeste klimarapporter anbefaler forskerne, at der plantes mange træer og at vi særligt passer på vores nuværende træer.

Forskere fra det schweiziske universitet ETH i Zürich fastslår i en rapport, at et verdensomspændende træplantningsprogram kan være en del af løsningen på klimakrisen.

plante træer er en stor del af løsningen på klimakrisen.«

»Vi skal etablere byskove. Store træer, der kan udvikle sig sammen med mindre træer og buske og med den rigtige urteflora i bunden. Vi kan sagtens finde områder.«

SUCCESSIONSSKOVE

Jens mener ikke, at vi nødvendigvis behøver at plante skov.

»Man kan mange steder lade skoven selv vandre ind. Det kan være områder, der støder op til eller som er i nærheden af andre bevoksninger, hvor der vil ske en naturlig indvandring af planter.«

Jens kalder det successions-skov.

»Det er en billig måde at etablere skov på, hvor mennesket blander sig så lidt som muligt. Vi skal være kreative og hele tiden lære. Nogle steder er det måske nødvendigt at indplante eller udså planter i successions-skoven.«

En tysk undersøgelse viser, at mængden af store flyvende insekter målt i biomasse er faldet med over 80% siden 1989.

»Men det er vigtigt at vide hvilke planter, der passer til jordbund og klima. Det kræver, at vi fagligt dygtiggør os. Vi skal gentænke måden at etablere og pleje skove og træer på. I byerne skal vi gentænke solitærtræerne. Vi skal turde at plante dem sammen med stauder og buske, så vi øger biodiversiteten.«

FOR LET AT FÆLDE TRÆER

Ifølge Jens er det for let at fælde træer og der er alt for mange eksempler på at gamle træer bliver fældet uden grund. Der har været eksempler på, at træer bliver fældet, fordi der er en svamp på en gren.

»Vi skal være med til at påpege de problemer, der kan være med træer. Er der f.eks. frugtlegemer fra svampe på grene eller stamme, betyder det ikke, at vi bare svinger motorsaven. Mange steder kan man nøjes med at stamme op, eller måske lade en torso/højstub blive tilbage for at øge biodiversiteten.«

ÆSTETIK

Jens mener samtidig, at det er vigtigt, at vi får omdefinert tankegangen omkring æstetikken for nye plantninger, men også for vores gamle beplantninger. Træerne behøver ikke at stå i lige rækker, når vi planter nyt, alléer behøver ikke være med kun en træart.

»Når de gamle træer dør, skal vi mange steder lade dem stå som ruiner. Det kan være både smukt og så er det fuldt af liv. Vi værdsætter ruiner som Hammershus. På samme måde skal vi lære at værdsætte træruiner«, siger han.

FAGSKOLERNE SKAL STYRKES

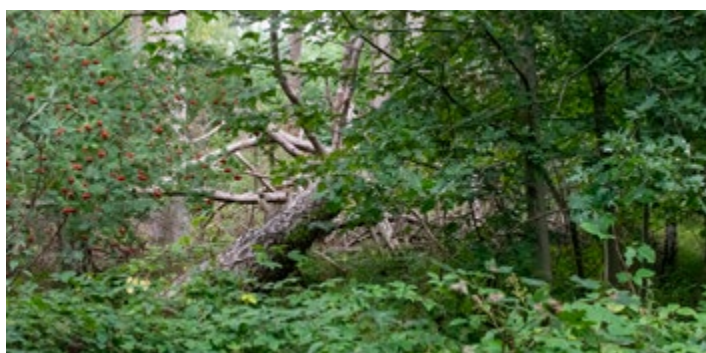
Gartnere skal hele tiden dygtiggøre sig med efteruddannelse og følge med i udviklingen. Det kræver ifølge Jens, at lærerne på fagskolerne får tid til forberedelse og ikke mindst, at lærerne får mulighed for at videreudanne sig og hele tiden opdatere sig med den nyeste viden.

»Det er mere vigtigt end nogensinde. Vi bliver aldrig eksperter i natur. Vi må hele tiden forkaste ting, som vi tidligere troede var det rigtige. Vi må hele tiden lære nyt og holde den faglige fane højt. Vi skal lave et ordentligt stykke håndværk og det kræver uddannelse«, mener han.

»Nogen siger, at det ikke er os i faget, der bestemmer, hvad der skal ske. Det er bare sådan, at jo større fagligt kendskab vi har, jo større er chancen for at påvirke og overbevise politikerne og andre om at træffe de rigtige grønne beslutninger. Vi har en forpligtelse som fagfolk til at råbe op. Der skal virkelig nytænkning og radikale ændringer til«, siger Jens. ■

»Vi har en forpligtelse som fagfolk til at råbe op«, siger Jens Thejsen, konsulent, foredragsholder og forfatter.

Når de gamle træer dør, skal vi mange steder lade dem stå som ruiner. Det kan være både smukt og så er det fuldt af liv.

Man kan mange steder lade skoven selv vandre ind. Det er en billig måde at etablere skov på, hvor mennesket blander sig så lidt som muligt.

Konkrete skridt i klimakampen

Jens Thejsen foreslår fem konkrete tiltag, som de grønne fagfolk skal arbejde for, bliver gennemført hurtigst muligt:

1. Kommunerne skal tvinges til at tage del i at etablere mere skov og det skal gøres så hurtigt som muligt.
2. Der skal udlægges flere områder til naturområder og der skal laves regler for hvordan vi passer bedre på vores gamle træer.
3. Private haveejere skal ikke bare have lov til at fælde gamle træer. Det skal der søges tilladelse til. De har en sådan ordning i Frederiksberg Kommune.
4. Vi skal stoppe brugen af sprøjtegifte.
5. 3F skal gå fagligt ind i debatten for at påvirke politikerne.

Københavns Kommunes træpolitik

Kommunen har vedtaget fem overordnede politiske principper for håndtering af træer i København. Træpolitikken omfatter alle arealer i København og har samlet til formål at sikre en opprioritering af byens eksisterende og nye træer uden at hindre en udvikling af byen.

HÅNTERING AF TRÆER

Træpolitikken indeholder fem politiske principper for håndtering af træer i Københavns Kommune:

1. Eksisterende træer i København skal som hovedregel bevares
2. Eksisterende træer, der fældes, skal erstattes medmindre det ikke er fysisk muligt
3. Der skal plantes flere træer i København
4. Der skal sikres gode vækstvilkår for både nye og eksisterende træer i København
5. Der skal sikres et varieret træartsvalg i København

MÅL OG VISIONER

- **Overordnet mål for 2025**
75% af københavnere oplever København som en grøn by.
- **Overordnet målsætning for træer i København**
At det samlede antal af træer i København øges og at der sikres gode vækstvilkår for både eksisterende og nye træer i byen. Derudover skal der være en variation i artsvalget.
- **Indikator for træer i København**
20 % af Københavns samlede areal er dækket af trækrone.

Endnu en gang var gartnerklubberne repræsenteret på Roskilde Dyrskue. Solen skinnede, humøret var højt og mange mennesker kom forbi til en snak om fagbevægelsen, den danske model og overenskomster. 3F standen har vi fælles med 3F i Roskildeegnen, Køge Bugt, Frederiksværk-Frederikssund og 3FKøbenhavn. Fra venstre er det Bo, Anja, Karina og Louise.

Oktoberfest 2019

Torsdag den 24. oktober 2019 inviteres du og dine arbejdskammerater til Oktoberfest på Mølle Allé 26 i Valby

BJMF's grillmester, Walter Markussen, stiller i dagens anledning sit talent til rådighed med helstegt pattegris og lam med diverse tilbehør.

Kl. 16.00 Hygge, snak og måske en overraskelse.

Kl. 17.00 Maden er klar. Dertil god øl eller vin.

Herefter vil der være tid til at hygge og lidt musik

Kl. 21.00 Arrangementet slutter

Kom til en hyggelig aften sammen med dine arbejdskammerater

Festlige hilsner

De Privatansatte Gartneres Klub & De Offentlige Gartneres Klub

Tillykke til nye svenske

Gartnerklubberne i Bygge-, Jord-, og Miljøarbejdernes Fagforening ønsker alle tillykke med uddannelserne og vi glæder os til at arbejde sammen med jer som kolleger.

ANLÆGSGARTNERSVENDE

UDLÆRT FRA ROSKILDE TEKNISKE SKOLE

Amiry Zafar, Benjamin Gjerding R. Andersen, Palle Andersen, Jan Aunsholt, Afrodite Marie Bousquet, Christian Bøgh, Christoffer Scott Clausen, Stuart Mark Dourado, Pia Kjær Hoff, Sandra Marie Holmstrøm, Emanuelle Ibanez, Kristine Nørgaard Jensen, Sonni Stanly Ross Jørgensen, Frederik Herskind Kjærulff, Amalie

Gerhardt Larsen, Roland Nielsen, Frederik Petersen, Søren Emil Nøjgaard Petersen, Theodor Ylva Joel Sjölin, Steffen Skjaldgaard, Lotte Helsing Bennedsen, Marcus Gundorf Christensen, Kasper Fjord Clausen, Sielja Fjord Dantved, Mathias Schou Ellekilde, Kasper Thorning Hammering, Malte Bang Arnvig, Thor Elgaard Jensen, Mads Charlie T. Jørgensen, Mie Jørgensen, Frederik Kennedy Klausen,

Daniel Kronskov, Mathias Valdemar Olsen, Jannik Mike van der Pedersen, Phillip Dueholm Raagaard, Sif Emilie Schrøder, Nicolai Sømod og Buster Castberg Theisen.

GARTNERE

UDLÆRT FRA ROSKILDE TEKNISKE SKOLE

Tobias Holm Andersen og Annika Vinding Blaase.

GROUNDSMEN OG GREENKEEPERE

UDLÆRT FRA ROSKILDE TEKNISKE SKOLE

Daniel Sahlmann Andersen, Morten Erland Andersen, Morten Christen Ehlers, Andreas Finscet Hansen, Jesper Vesterskov D. Nielsen, Kim Birke Lunde Petersen og Tobias Haase Thomsen.

Her er et eksempel på at der bliver for stor afstand mellem facade og platform når platformen under ned eller opkørsel har passeret de udragende bygningsdele.

ARBEJDSPLATFORME

Risikabel spiller på facaden

Vi har gennem en årrække sat fokus på »det rigtige stillads til det rigtige arbejde«. Nu sætter vi også fokus på arbejdsplatforme.

TEKST: FREDDY RIDDERHAUGEN / FOTO: SØREN D. ANDERSEN

Meget af det facadearbejde, der foregår, indebærer montage og transport af tunge elementer til bl.a. opmuring, arbejde med vinduespartier, altanpartier, facadeplader og lignende.

Behovet for mekanisk løft og transport af materialer er åbenlyst. De lette rammestilladser er derfor dømt ude i den sammenhæng fordi stilladsflagerne er ikke godkendt til vægten af de tunge elementer, og arbejdsbredden på 120 cm kan sjældent opfyldes.

På mange byggesager falder valget i stedet for på brug af arbejdsplatforme.

SJAKKENE PÅFØRT BETYDELIG RISIKO

Et nyligt afholdt kursus i Byggefagene Samvirke viser imidlertid, at der hersker generel mangel på lovpligtig instruktion om korrekte brug af platformene.

Og ikke bare det – i mange tilfælde, især på murerområdet, bliver platformene brugt i arbejdsituationer, de ikke er bygget til, og som derfor påfører sjakkene en betydelig risiko.

Det er især ved facadearbejde og i særdeleshed under opmuring, der opstår problemer:

- facader med indhak eller udragende bygningsdele – når platformen under ned eller opkørsel har passeret de udragende bygningsdele, er der stor afstand mellem facade og platform
- platformene overlæsses eller forsynes med konsoller/udtræk der ikke kan bære vægten af materialer
- området mellem facade og tårn på platformen bliver brugt som arbejdsområde, selv om det er forbudt

- fastgørelsen mellem tårn og facade fjernes, så det øverste arbejde kan udføres. Afstanden til facade svinger derefter ud over det tilladte
- rækværket mangler generelt ved facademellemrum større end 30 cm
- manglende montage af rækværk efter pålæsning af materialer

Konklusionen, der tegner sig er, at arbejdsplatforme generelt ikke er egnet til opmurationsarbejde. Den rigtige løsning vil oftest være at bruge brede søjlestilladser, klasse 4 eller derover.

Bomlifte og saxlifte bliver også brugt til opgaver i højden. Her er det vigtigt at bruge sele og ikke mindst – at fastgøre selen de rigtige steder. ■

MENNE SKER FØR MASKI NER

Byggefagene Samvirke satte mennesker før maskiner, da der blev afholdt kursus om at arbejde fra platforme. Kurset viste, at der generelt mangler lovpligtig instruktion til arbejde fra platforme. – Jeg har aldrig oplevet, at nogen har fået instruktion i de her platforme, siger murersvend Thomas Neumann.

PLATFORM & LIFT

Lav forbedringer!

TEKST: FREDDY RIDDERHAUGEN

På platformkurset var vi på besøg hos en af de store leverandører af teknisk grej til arbejde i højden. Kursusdeltagerne stillede en række kritiske spørgsmål, som Bambus (Byggeriets Arbejdsmiljø Bus) vil følge op på.

Her er et udpluk af spørgsmålene og leverandørens svar:

Kan man få en sikring mod overlast og mod skæv læsning af arbejdsplatformene?

Scandlimber arbejdsplatforme af typen SC6000 er som den eneste udstyret med et system, som sikrer mod overlast og mod for skæv læsning.

Kan man få en vindmåler?

Det foreslås producenten, at der fremover påmonteres en fast

vindmåler på arbejdsplatformene.

Kan man få stilladsdæk med huller, i stedet for fast dæk uden huller, så vandet kan løbe igennem?

Det foreslås producenten, at der anvendes dæk med huller i fremover.

Fast afspærring på mastens pt. frie side på arbejdsplatformene.

Det arbejdes videre med, om en fast afspærring på mastens rumgitter på den pt. frie masteside, kan være en del af en løsning mht. at lov til at bruge dobbeltklapper foran det hul i fineren, som opstår, når man har mellemforankring(er) på arbejdsplatformene. ■

Tjekliste ved brug af personløftere

- Instruktion – Oplæring af kvalificeret person
- Brugsanvisning – skal være ved liften og læses og følges!
- Eftersyn (journal) – Tjek om der er udført lovpligtigt eftersyn. Journal på liften.
- Trafikafmærkning – sørg for at liften er synlig, evt. afspærring
- Faldsikringsudstyr – Brug det faldsikringsudstyr der er beskrevet i manualen
- Unge under 18 år – må ikke betjene liften
- Nødsækning/fodmand – sørg for at der er en person, der kan nødsænke liften fra jorden og mulighed for kontakt.
- Bæredygtigt underlag – Undersøg jordforhold og hvor meget liften kan hælde.
- Max. belastning af standpladsen – se i manualen!
- Standpladsen må ikke forlades i løftet stilling
- Friaftande og respektafstande til el ledninger – se manualen!

Interview med tre håndværkere

LARS LINDGAARD, MURERSVEND

Jeg synes, at arbejdsplatforme er et tilbageskridt, fordi vi ikke kan arbejde lovligt fra dem, og vi får ikke en kontinuerlig arbejdsgang, og i bedste tilfælde er det sikkerheden vi sætter på spil for at

tjene penge, hvis vi ikke husker at få skrevet det ordentligt i aftalerne.

Sådan som jeg fik det forklaret i dag (på sikkerhedskurset, red.), så er det faktisk ikke muligt at lave

arbejdsplatformene. så det er lovligt til murerarbejde. ■

THOMAS NEUMANN, MURERSVEND

Det er svært at finde ud af, hvad der er rigtig og forkert, fordi der i branchen gennem mange år har været forskellige opstillere, som giver forskellige beskeder. Jeg har aldrig oplevet, at nogen har fået

instruktion i de her platforme. Aldrig nogen sinde.

Derfor er det godt at være her (på sikkerhedskursus, red.) og finde ud af, at der måske også er gået en prås op for branchen og udlejerne

af platformene. Der er nogle mangler, som der skal tages hånd om.

Jeg kan godt se, at der er nogle fordele ved platforme, men omvendt er der andre fordele ved stilladser. ■

TUE HANSEN, TØMRER

Vi har ikke lige så store problemer som murerne, fordi vores materialer vejer ikke lige så meget. Vi kan godt fylde en arbejdsplatform op med vinduer. Problemet for os er, når vi skal køre op og ned. F.eks. hvis vi har en betonfacade, vi skal sætte vinduer i og der er betonfalse ud for hullerne, så kan vi ikke

tilpasse hele platformen for hver meter vi kører op, og slet ikke når de sidder helt sporadiske.

Betonfalsene bestemmer jo hvor langt platformene kan nå ind til væggen plus der skal også være vindue, så får vi de her huller ved siden. Vi må ikke pille gelænderne af, men det blive vi nødt

til, når vi har et vindue der 60 cm bredt og 2 meter højt. Vi er vi jo nødt til at have et hul, så vinduet kan komme ind.

Det passer jo heller ikke altid, at gelænderet er lige ud for vinduet og så må vi tage to af, så bliver der huller ude i siderne, hvor man kan skvatte ned. ■

Kom vinteren i møde

1. oktober trådte vinterforanstaltninger i kraft. Tjek om din plads er vinterklar.

TEKST: FREDDY RIDDERHAUGEN, MILJØSEKRETÆR BJMF / ARKIVFOTO: LOTTE OTT

Fra den 1. oktober skal alle byggepladser have planlagt, hvordan inddækning af alle åbninger i råhuse og inddækning af stilladser, lifte mv. skal foretages. Derudover skal der tages højde for vintermørke, sne, kulde og andre gener.

Tjek om din arbejdsplads er klædt på til vinteren.

ÅBNINGER I RÅHUSE

Alle åbninger i råhuse skal lukkes af, og alle stilladser og lignende skal inddækkes, hvis det kan påregnes, at de ansatte udsættes for sundhedsskadelige påvirkninger fra vejrliget.

ADGANGSVEJENE

Adgangsvejene skal være ryddet for sne, og gruset eller saltet inden arbejdstids begyndelse.

ORIENTERINGSLYS

Der skal etableres orienteringslys alle steder, hvor der sker færdsel, således at man altid kan se, hvor man træder.

SKÆREPLADSER/SAMLEPLADSER

Skærepladser/samlepladser skal afskærmes fra vejrliget, f.eks. ved at sætte telte op. Materialerne skal leveres tildækket.

INDVENDIGT ARBEJDE

Der skal være midlertidig tætning af etageadskillelser og tagkonstruktion mod gennemsvivning af vand, kulde og varmetab. Bygningen skal opvarmes og ventileres, og nedbørsfugt skal udtørres. Ved aputeringsarbejde skal inde temperaturen være ca. 10 grader.

REGLERNE I OVERENSKOMSTEN

Inddækning mv.

- Svendene skal være villige til at udføre inddækning, snerydning og sætte telte op mod betaling. Disse forhold skal akkorderes.
- Ved stationære arbejdspladser skal der sneryddes uden særskilt betaling.

Læskærme

- Flytbare læskærme, etableret som velfærdsforanstaltninger, skal leveres af virksomheden. Dvs. at konstruktionen af dem er betalt.
- Opstilling og flytning på pladsen skal foretages uden særskilt betaling.

Arbejdslys

- I virksomhedens egne arbejdsområder skal der etableres kunstig belysning, så arbejdet kan udføres forsvarligt. Tilgning af dette skal betales særskilt. Husk at skrive akkordering.

Man kan selv tjekke reglerne på bar-ba.dk og at.dk

ADECCOSAGEN

Erstatning til tre polske vikarer

BJMF vil rejse sag for de øvrige 1.350 der er blevet underbetalt af verdens største vikarbureau

TEKST OG FOTO: LOTTE OTT

Tre polske vikarer har fået 234.000 kr. i erstatning for underbetaling på Metrobyggeriet.

Det har en kendelse i voldgiftsretten slået fast. Men de tre er ikke ene om have været udsat for underbetaling af verdens største vikarbureau Adecco på Metroen.

BJMF vil på baggrund af kendelsen rejse sag for de øvrige 1.350 vikarer fra Adecco,

der har arbejdet på Metroen i tidsrummet 2013-2016.

I sidste nummer af Fagligt Fokus skrev om vi om det enorme arbejde, som er blevet udført af fagforeningens Adecco-team, der har knoklet i månedsvis for at få sagen op at stå. De vil nu fortsætte arbejdet og gøre sig klar til næste sag. ■

Polski Klub /
Polsk Faglig Klub

WRZESIEN / SEPTEMBER

Niedziela 22. wrzesnia 2019

od 15.00 do 17.30:

Nowe przepisy wakacyjne w Danii

Søndag den 22. september 2019

fra kl. 15.00 til 17.30:

Ny ferielov i Danmark

PAZDZIERNIK / OKTOBER

Niedziela 27. pazdziernika 2019

od 15.00 do 17.30:

Gosc spotkania Inspekcja Pracy

Søndag den 27. oktober 2019 fra

kl.15.00 til 17.30:

Gæst Arbejdstilsynet

LISTOPAD / NOVEMBER

Niedziela 24. listopada 2019 od

godz. 15.00 do 17.30:

Informacja o zwiatkach zawodowych w Danii

Søndag den 24. november 2019

fra kl. 15.00 til 17.30:

Information om danske fagforeninger

GRUDZIEN / DECEMBER

Spotkanie swiataczne / Julefest

Udvalgte konkurrencer siden sidst

CVR.nr.	Virksomhed	Dekret*	Frist for anmeldelse til LG
38778560	SDK Installation ApS	27-11-2018	-
35672133	Strander A/S	06-06-2019	06-10-2019
33614756	Fairy Logistics / A Fresh Start v/Muhammad Hassan Asharaf	18-06-2019	18-10-2019
35033815	Nielsen Erhverv ApS	19-06-2019	19-10-2019
38857622	Dansk Murbyg ApS	05-07-2019	05-11-2019
28628404	Boligsnedkeren	15-07-2019	15-11-2019
36404744	Enhåndværker ApS	17-07-2019	17-11-2019
38335707	Murerfirmaet KF ApS (tidl. Murerfirmaet Frigast ApS)	18-07-2019	18-11-2019
33356455	Allan Steen Hansen Tømrer- og Entreprenørfirma ApS	23-07-2019	20-11-2019
20189274	Rekrutteringen	23-07-2019	20-11-2019
37647594	Min blomst (tidl. Hartmann & Krogh Vanløse ApS)	05-08-2019	05-12-2019
35835954	Min blomst (tidl. Hartmann & Krogh Vanløse ApS)	05-08-2019	05-12-2019

Hvis du har været ansat hos nogle af ovenstående virksomheder i de seneste 6 måneder før konkursen (*dekret dato) skal du snarest henvende dig i fagforeningen til:

Ebbe Dalgaard, tlf.: 88 92 26 67, mail: ebbe.dalgaard@3f.dk eller
Jette Nordentoft, tlf.: 88 92 89 79, mail: jette.nordentoft@3f.dk

Valgte tillidsfolk
og arbejdsmiljø-
repræsentanter

BYGGEGRUPPEN

TILLIDSREPRÆSENTANTER

- **Kim Larsen**, beton, Entreprenør Jens Møller, Gudhjem A/S, Benzinøen, Tank Syd
- **Bjarne Nielsen**, brolægger, Entreprenør- Brolægning Hansen & Rasmussen ApS, i firmaet
- **Mads Christensen**, murer, Henriksen og Madsen A/S, Richard Mortensensvej 55, 2300 S
- **Kenneth Errboe**, beton, Per Aarsleff A/S, Malttorvet 2, 1799 V
- **Mads Klausen**, murer, Combi Byg A/S, i firmaet
- **Bodil Rasmussen**, tømrer, Byggefirmaet Logik & Co. A/S, i firmaet
- **Leif Tagesen**, murer, Murermester Claus Quistgaard A/S, Landlystvej 42, 2650 Hvidovre
- **Philip Silva**, murer, Jeudan Projekt & Service A/S, i firmaet
- **Hasse Grandjean**, murer, Hillock, Carlsberg Byen – Hotel Ottelia
- **Jacob W. Nielsen**, murer, Bang Nielsen A/S, Richard Mortensensvej 30, 2300 S
- **Bo Finne**, isolatør, PM Teknisk Isolering ApS, i firmaet
- **Rune Schlosser**, tømrer, Snoer Træ ApS, i firmaet
- **Ahmad R. El-Hayek**, beton, Züblin A/S, Dallerup Tårn, Carlsberg Byen

ARBEJDSMILJØREPRÆSENTANTER

- **Johnny V. Shoiert**, murer, A&K Service, for murer og m.arb.mænd i firmaet
- **Bashkim Ibis**, m.arb.mand, Murermester J. Ole Pedersen A/S, Blegdamsvej 32, 2200 N
- **Simon F. Nielsen**, murer, Henriksen og Madsen A/S, Richard Mortensensvej 55, 2300 S
- **Claus Christophersen**, m.arb.mand, Hillock, Carlsberg Byen – Hotel Ottelia
- **Peter F. Jensen**, kabelarb., Viktech P/S, København og Omegn
- **Casper K. Hansen**, isolatør, PM Teknisk Isolering ApS, i firmaet
- **Mathias Horn**, murer, Jeudan A/S, Kronprinsensgade 6-8, 1114 K
- **Sonny Andersen**, m.arb.mand PWJ. A/S, Annasvej 14, 2900 Hellerup
- **Christian Svane**, murer, Bang Nielsen A/S, Richard Mortensensvej 30, 2300 S
- **Stefan Hemmingsen**, tagdækker, Icopal Entreprise ApS, DR Byen, 2300 S
- **Rikki Hansen**, tømrer, Jakon A/S, Esrum Søvej 19, 3080 Tikøb
- **Nicklas G. Lytjohan**, tømrer, Mj-Byg A/S, Telefonvej 8, 2860 Søborg
- **Thomas F. Nielsen**, murer, Bang Nielsen A/S, Torveporten 6, Valby

SERVICEGRUPPEN

TILLIDSREPRÆSENTANTER

- **Per Olsen**, gartner, Garnisons Kirkegård
- **Henrik N. Langsted**, anlægsgartner, Anlægsgartnerfirmaet Kirkegaard A/S, i firmaet
- **Per Hjarsø**, spec.arb., Kultur og Fritidsforvaltningen Kbh.komm, Team 15-24
- **Lars Jensen**, spec.arb., Kultur og Fritidsforvaltningen Kbh.komm., Område Nord
- **Mads E. Aarsdal**, garnter, Landskabsentreprenør Sven Bech A/S, i firmaet

ARBEJDSMILJØREPRÆSENTANTER

- **Bjarne R. Nielsen**, tømrer, Albertslund Tømrer & Snedker A/S, Rigshospitalet

Aktive tilmeldte byggepladser

Faggruppe	Virksomhed	Byggepladsadresse	Slutdato
M.arb.mænd	Murer- & Entreprenørfirmaet Niels Poulsen ApS	Amager Strandvej 24, 2300 Kbh. S	01-02-2020
Tømrer	Tag Dk A/S	Anemonestien 8, 3460 Birkerød	25-12-2020
Murer	Murerfirmaet P Winther Jespersen A/S	Annasvej, 2900 Hellerup	24-12-2019
Nedriver/tømrere	Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen	Bellis Bakken, 3460 Birkerød	21-01-2020
Jord & beton/murer	Entreprenørfirmaet Jens Møller, Gudhjem A/S	Benzin Øen, 2300 Kbh. S	31-10-2019
M.arb.mænd	Murermester J. Ole Pedersen A/S	Blegdamsvej 32, 2200 Kbh. N	01-05-2020
Tømrer	B Nygaard Sørensen A/S	Carlsberg, 1799 Kbh. V	30-11-2019
Bygn.struktører	Züblin A/S	Carlsberg, 1799 Kbh. V	01-01-2020
Jord & beton	Emr Murer & Entreprenør A/S	Carlsberg Byen, 1799 Kbh. V	03-11-2019
Tømrer	Intern A/S	Carlsberg Hovedsæde, 1799 Kbh. V	30-09-2019
Murer	Murermester Bøggild ApS	Carlshøjvej 28, 2800 Kgs. Lyngby	20-12-2019
Murer	Kørvel Byg ApS	Carsten Niebuhrs Gade, 1577 Kbh. V	24-12-2019
Murer	Hbe Byg ApS	CF. Richsvej 150, 2000 Frederiksberg	20-12-2019
Tagdækker	Nimtag ApS	Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg	26-10-2019
Tagdækker	Icopal Entreprise ApS	DR Byen, 2300 Kbh. S	01-02-2020
Jord & beton	MT Højgaard A/S	DSV 119, 2, 2640 Hedehusene	01-11-2019
M.arb.mænd/murer	Bang Nielsen A/S	Else Alfelts Alle 10, 2300 Kbh. S	01-10-2019
Tømrer	Jakon A/S	Esplanaden 19, 1263 Kbh. K	31-12-2019
Murer	Murbo ApS	Falkoner Alle 128, 2000 Frd.berg	01-10-2019
Tømrer	Slotsbjergby Byggeentreprise A/S	Frederiksberggade, 1459 Kbh. K	01-01-2020
Tømrer	Jeudan Projekt & Service A/S	Fuglebæksvej 2, 2300 Kbh. S	31-12-2019
Murer	Dpu Murerentreprise ApS	Fynsgade 8, 2200 Kbh. N	17-12-2019
Tømrer	Emr Murer & Entreprenør A/S	Fyrtårnsvej 20, 2300 Kbh. S	01-10-2019
M.arb.mænd	Murbo ApS	Fælleshus Carlsberg, 1799 Kbh.V	30-11-2019
Tømrer	Juul & Nielsen A/S	Gladssaxe Møllevej 127, 2860 Søborg	31-01-2020
M.arb.mænd/murer/ tømrer	Hhm A/S	Gladssaxevej 384, 2860 Søborg	01-03-2020
M.arb.mænd/murer	Larsen & Egelund ApS	Grønttorvet felt 12., 2500 Valby	01-10-2019
Murer	Andersen & Heegaard A/S	Gyvelvej 10, 2600 Glostrup	01-10-2019
Tømrer	Morsø Døre & Vinduer	Haralds Vænge, 2950 Vedbæk	24-12-2019
Tømrer	Jakon A/S	Henrik Pontoppidans Vej, 2200 Kbh. N	01-01-2020
Murer	H. E. J. Murerentreprise A/S	Ingerslevsgade 195, 2500 Valby	01-12-2019
Murer	Murer- & Entreprenørfirmaet Niels Poulsen ApS	Irmabyen, 2610 Rødovre	24-12-2019
Tømrer	Bela-Byg A/S	Islandsbrygge 30B, 2300 Kbh. S	31-12-2019
Tømrer	Tage Johansen Tømrer- Og Snedkerforretning ApS	Kellersvej 18, 2860 Søborg	31-12-2019
Tømrer	BGB A/S	Kolonnevej, 2800 Kgs.Lyngby	01-12-2019
Tømrer	Øens Murerfirma A/S	Konvalvej 21-37, 2770 Kastrup	01-10-2019
M.arb.mænd	Øens Murerfirma A/S	Koralvej 27-37, 2770 Kastrup	01-01-2020
M.arb.mænd/murer/ tømrer	Jeudan Projekt & Service A/S	Kronprinsensgade 4-8, 1114 Kbh. K	01-10-2019
Tømrer	Montør Rudolf Larsen ApS	Langhaven 18C, 2950 Vedbæk	01-12-2019
Tømrer	Tømrerfirmaet Jensen ApS	Langhaven 18C, 2950 Vedbæk	01-12-2019
Tømrer	Jeudan Projekt & Service A/S	Lersø Park Alle 101, 2100 Kbh. Ø	31-12-2019
Tømrer	Hans Henning Nielsen A/S	Lufthavnen T2, 2770 Kastrup	31-12-2019
Jord & beton	Cg Jensen A/S - Fabriksparken V. Glostrup	Lundtoftegårdsvej 91, 2800 Kgs.Lyngby	31-12-2020
Jord & beton	M J Eriksson Aktieselskab	Lyngby Hovedgade 63, 2800 Kgs.Lyngby	30-04-2020
Jord & beton/tømrer	Hhm A/S	Laanshøj Alle, 3500 Værløse	31-12-2020
Tømrer	Tømrerfirmaet Norman Og Stoffregenaps	Mariendalsvej 56, 2000 Frederiksberg	31-12-2019
Murer	Murersvdenes Aktieselskab	Moseparken, 2860 Søborg	01-11-2019
Tømrer	Tømrerfirmaet Holm & Svendsen I/S	Nordmarksvej 108, 2770 Kastrup	30-11-2019
Murer	Nyrup Hansen A/S	Nordre Frihavsgade 50, 2100 Kbh. Ø	15-10-2019

Faggruppe	Virksomhed	Byggepladsadresse	Slutdato
M.arb.mænd/murer	CPMG Construct ApS	NRE The Residence, 2450 Kbh. SV	01-11-2019
Murer	Murermester Claus Quistgaard A/S	Ny Carlsbergvej 140, 1799 Kbh. V	01-11-2019
M.arb.mænd/murer	Hillock Engineering & Construction Denmark ApS	Ny Carlsbervej 1-3, 1799 Kbh. V	10-02-2020
Tømrer	Jakon A/S	Nyhavn 22, 1051 Kbh. K	01-01-2020
Murer/tømrer	Øens Murerfirma A/S	Oldermundsvej, 2400 Kbh. NV	01-06-2020
Tømrer	Dahlgard Byg ApS	Oslo Plads, 2100 Kbh. Ø	02-01-2020
Jord&beton	Per Aarsleff A/S	Pasteurs tårn Carlsberg Byen, 1799 Kbh. V	01-01-2021
M.arb.mænd	Murermester Rene Godthåb Larsen A/S	Pladehals Alle, 2450 Kbh. SV	30-10-2019
Murer	Curt Andersen A/S	Plantagevej 76, 2610 Rødovre	27-12-2019
Tømrer	Ag Byg V/Andre Granell	Post Hotellet, 1720 Kbh. V	31-12-2019
M.arb.mænd/murer/ tømrer	E og P Service	Postparken 26-31, 2770 Kastrup	01-12-2021
M.arb.mænd/murer	Bang Nielsen A/S	Richard Mortensens Vej 8-14, 2300 Kbh. S	10-02-2020
Anlægsstruktør	Lp Montage	Rolighedsvej 1, 2750 Ballerup	28-12-2020
Murer	Murer- & Entreprenørfirmaet Niels Poulsen ApS	Rolighedsvej 1, 2750 Ballerup	01-01-2020
Tømrer	H.N. Byg Og Montage ApS	Ruten 6, 2700 Brønshøj	01-10-2020
Tømrer	4b Byggemontage A/S	Sigurdsgade 27, 2200 Kbh. N	01-12-2019
M.arb.mænd/murer	Hansen & Andersen Næstved A/S	Sjælør Boulevard 28, 2450 Kbh. SV	01-12-2019
M.arb.mænd/murer	Th Mur & Fliser ApS	Skjeberg Alle, 2630 Taastrup	20-07-2020
Tømrer	E og P Service	Skolen på Amagerbro, 2300 Kbh. S	15-08-2020
Tømrer	Hovedstadens Bygningsentreprise A/S	Skotlands Plads, 2300 Kbh. S	01-12-2019
Tømrer	Tømrer- Og Snedkermester Børge Nielsen A/S	Skovlytoften 15, 2840 Holte	11-06-2020
M.arb.mænd/murer	Murermester J.Ole Pedersen A/S	Skovriddergårdsvej 60, 2830 Virum	24-12-2019
Murer	Hornum Murer- Og Entreprenørforretning Knud	Skovriddergårdsvej 60, 2830 Virum	01-01-2020
Tømrer	Casadana Entreprise ApS	Smyrnavej 12-14, 2300 Kbh. S	31-12-2019
Tømrer	Adserballe & Knudsen A/S	Solbjerg Have, 2000 Frederiksberg	05-02-2020
Murer	Ries & Pedersen ApS	Sortevej, 2600 Glostrup	30-09-2019
Murer	Allans Murerservice ApS	Stockholmsgade 53, 2100 Kbh. Ø	24-11-2019
Murer	Pre/Nor A/S	Strandboulevarden 33, 2100 Kbh. Ø	31-10-2019
Tømrer	Snedkermester Arne Pedersen A/S	Strandgade 153, 1401 Kbh. K	01-01-2020
Jord & beton	Emr Murer & Entreprenør A/S	Strandlodsvej 11, 2300 Kbh. S	01-12-2019
Tømrer	Adserballe & Knudsen A/S	Stubbeløbsgade 8, 2100 Kbh. Ø	31-10-2020
Murer	Murer- & Entreprenørfirmaet Niels Poulsen ApS	Sundmolen, 2100 Kbh. Ø	01-10-2019
Murer	H. E. J. Murerentreprise A/S	Svendborggade 2, 2100 Kbh. Ø	10-12-2019
Tømrer	Dhk-Byg ApS	Sydmarken 15, 2860 Søborg	07-12-2019
Tømrer	Magnus Thomsen Eftf ApS	Sydmarken 15, 2860 Søborg	07-12-2019
M.arb.mænd/murer/ tømrer	E og P Service	Søndermarken, 2500 Valby	01-07-2021
Tømrer	Clausen & Elkjær Entreprise ApS	Tietgensgade, 1704 Kbh. V	01-11-2019
M.arb.mænd	Bang Nielsen A/S	Torveporten 6, 2500 Valby	24-12-2019
Jord & beton/M.arb. mænd	Ncc Danmark A/S	Tuborg Havnepark, 2900 Hellerup	01-09-2020
Jord&beton	Linå	Vasbygade 5, 2450 Kbh. SV	03-03-2020
Murer	Murer- & Entreprenørfirmaet Niels Poulsen ApS	Ved Stiboderne, 2450 Kbh. SV	01-02-2020
Bygn.struk./Byg.sndk.	Harder Elements A/S	Vesterbrogade 107, 1630 Kbh. V	01-12-2019
Murer	Dansk Murbyg ApS	Vognmandsmarken 22, 2100 Kbh. Ø	12-12-2019
Tømrer	Jakon A/S	Weidekampsgade, 2300 Kbh. S	01-05-2020
Murer	Murerfirmaet Mollerup V/Frank Mollerup	Wildersgade, 1416 Kbh. K	31-10-2019
Murer	Jeudan Projekt & Service A/S	Østbanegade 12-16, 2100 Kbh. Ø	31-01-2020
Stillads	Lauth Stilladsudlejning ApS	Mølledamsvej 15, 3460 Birkerød	24-06-2019
Tømrere & beton anlæg	Hhm A/S	Laanshøj Alle, 3500 Værløse	31-12-2020

TILMELD DIN BYGGEPLADS

Har du tilmeldt pladsen til fagforeningen? Hvis ikke, så gør det med det samme. Kontakt Trine Askelund på: trine.askelund@3f.dk 88 92 89 93

eller brug qr-koden:

Møder i gartneres miljøudvalg 2019

Mødet er åben for alle gartnere

Torsdag den 24. oktober
Torsdag den 12. december

Møderne afholdes i fagforeningen, (kælderen), kl. 16.00

Mødekalender for Snedker-Tømrernes arbejdsmiljøudvalg 2019

Møderne afholdes torsdage i fagforeningen fra kl. 16.00-18.00

10. oktober
14. november
12. december

Møder i Snedker-Tømrernes Brancheklub

2019
10. oktober: Bestyrelsesmøde kl. 16-18
23. oktober: Generalforsamling kl. 17-21
13. november: Bestyrelsesmøde kl. 16-18
19. november: Brancheday kl. 7-15
18. december: Bestyrelsesmøde kl. 16-18

BYGGERI

Løngennemsnit i hovedstaden

Gennemsnit tilsammenløn den 1. august 2019
ud fra Dansk Arbejdsgiverforenings netstat/lønstatistik

MURERARBEJDE nr. 711210

Direkte løn inkl. pension m.v. 237,71 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 219,80 kr.

JORD OG BETON (Byggefolk) nr. 931340

Direkte løn inkl. pension m.v. 215,61 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 199,36 kr.

JORD OG BETON (Anlæg) nr. 931290

Direkte løn inkl. pension m.v. 215,88 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 199,61 kr.

TAGDÆKNING nr. 7121

Direkte løn inkl. pension m.v. 233,52 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 215,92 kr.

BROLÆGGER nr. 711220

Direkte løn inkl. pension m.v. 236,63 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 218,80 kr.

NEDRIVER nr. 931390

Direkte løn inkl. pension m.v. 191,43 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 177,00 kr.

KABELARBEJDER nr. 931230

Direkte løn inkl. pension m.v. 202,57 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 187,30 kr.

TØMRER- OG SNEDKERARBEJDE, BYGGERI nr. 711510

Direkte løn inkl. pension m.v. 236,16 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 218,36 kr.

ISOLERING nr. 712400

Direkte løn inkl. pension m.v. 220,21 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 203,62 kr.

GULVLÆGGER nr. 712200

Direkte løn inkl. pension m.v. 215,70 kr. - 8,15% pension/sundhedsordning 199,45 kr.

KURSUS I ELEKTRONISK PRISSÆTNING OG AKKORD

MÅLGRUPPE

Alle snedkere og tømrere, der arbejder på akkord efter Bygningsoverenskomsten.

INDHOLD

Gennemgang af prisliste og overenskomsten mellem Dansk Byggeri og 3F, fagretlige regler og øvelser i prissætning og opmåling.

FORMÅL OG KRAV

Formålet er at blive i stand til at bruge prislisten samt at lave elektronisk prissætning. Der undervises i opmålingsprogrammet ROP. Det er en god idé at medbringe sin egen PC. Desværre kan ROP ikke bruges på MAC.

UNDERVISERE

Mark Christensen (3F Holstebro) og **Christian Andersen-Nielsen** (3F Opmålerforeningen Storkøbenhavn)

BETALING

Efter din lokale afdelings regler.

TILMELDING

Tilmelding i din lokale afdeling. FIU-nr.: 2031-19-00-11

TID OG STED

Mandag den **21. oktober** til onsdag den **23. oktober**
Kurset afholdes på **Rørvigcenteret**, Nørrevangs vej 49, 4581 Rørvig

MEFF Seniorklubben

Miljø Energi & Forsynings-
arbejdernes Seniorklub

EFTERÅR/VINTER 2019

Torsdag 4/10: Bowling
Torsdag 11/10: Hyggedag
Torsdag 25/10: Banko
Torsdag 8/11: Hyggedag
Torsdag 15/11: Bowling
Torsdag 22/11: Julefrokost
Torsdag 6/12: Julebanko/gløgg
Torsdag 20/12: Hyggedag

Bestyrelsen i MEFF-seniorklubben

Finn Petersen, formand, 40 42 73 35
 Birger Læbel, kasserer, 25 51 82 05
 Bjarne Larsen, sekretær, 29 82 41 21
 Kurt Bidstrup, bestyrelsesmedl., 22 26 90 10

Alle ordinære klubbegange holdes i fagforeningen (Musikhuset), kl. 10.00

Snedker og Tømrernes Pensionist- og efterlønsklub

Klubben optager alle tidligere TIBere

Mødedage: Den anden og fjerde torsdag i måneden kl. 10.00 i fagforeningen, Mølle Allé 26, 2500 Valby

KONTAKT

Formand: Ebbe Bay, tlf. 42 29 13 18
Kasserer: Poul Larsen, tlf. 36 75 07 74
Bank: Arbejdernes Landsbank, 5327 0516262

Murerarbejdsmændenes Efterløns- og Pensionistklub

Vi mødes den første tirsdag i måneden, kl. 10.00 i Smedjen, Mølle Allé 26, 2500 Valby

- Er du murerarbejdsmand?
- Er du pensionist eller efterlønner?
- Vi du med i klubben og møde kolleger?

Så ring til Palle Lund, tlf. 61 37 41 27

Gartnernes Seniorklub andet halvår 2019

ONSDAG DEN 9. OKTOBER KL. 11.30

Forhandlingssekretær Michael Haas taler over emnet fra Gartnernes Fagforening til 3F forbundet og hvad er de faglige prioriteter for os i de kommende år.

Sted: Mølle Allé 26, Valby

ONSDAG DEN 13. NOVEMBER KL. 11.30

Så er det tid til den årlige pakkefest. Vi har alle en pakke med til en pris af 30 kr., den bliver solgt på aktion. Overskuddet går til »fløde« til kaffen.

Sidste frist for tilmelding til julefrokost

Sted: Mølle Allé 26, Valby

ONSDAG DEN 11. DECEMBER, KL. 11.30

Her afholder vi den årlige julefrokost med god mad og julehygge.

Tilmelding senest den 13. november, pris 100 kr.

Sted: Mølle Allé 26, Valby

Mindeord for Finn Engmann Rasmussen

Jernbanearbejder Finn Engmann Rasmussen døde den 24. juni 2019 i en alder af 77 år.

Jernbanefinn, som han blev kaldt, var meget aktiv i fagbevægelsen.

Han var bl.a. kasserer i Jernbanearbejdernes Fagforening. Senere blev han formand for J&B Pensionistklubben, og var til sin død kasserer i Fællesklubben for pensionister i BJMF.

Foruden fagbevægelsen var han også politisk aktiv og medlem af KPID.

*Så bøjer vi stille vor nakke
Og sænker det blodrøde flag.*

Fællesklubben for pensionister i BJMF

Faglige Seniorer

FREDAG DEN 11. OKTOBER KL. 10.30

Karsten Hønge

Tidligere fagforeningsformand, MF for SF om social dumping og krav til EU om arbejdskraftens fri bevægelighed.

Sted: Metal Hovedstaden, Nyropsgade 25, 1780 København V

FREDAG DEN 25. OKTOBER KL. 10.30

Orienteringsmøde

Sted: Malernes Fagforening, Lygten 10, 2400 Kbh. NV

FREDAG DEN 8. NOVEMBER KL. 10.30

Arne Grevsen

Næstformand i Fagbevægelsens Hovedorganisation om at pensionsalderen stiger. Hvilke krav skal vi rejse til forebyggelse af nedslidning og til en værdig fratrædelse fra arbejdsmarkedet?

Sted: Metal Hovedstaden, Nyropsgade 25, 1780 København

KONTAKT

Sektionsformand Per Nilsson,
23 32 41 73, pn9639@gmail.com

Følg med på hjemmesiden
www.fagligseniorkbh.dk

JBTI-klubben

Klubbens medlemmer mødes hver tirsdag, fra kl. 10 på Mølle Allé 26, i klublokalerne.

Der afholdes bestyrelsesmøde en gang pr. måned.

Den anden tirsdag i måneden er der morgenbord med rundstykker, fransbrød og pålæg. Der er kammeratligt samvær med mulighed for at nyde en øl/vand/kaffe eller en gang billard.

ARRANGEMENTER

Oktober

International Ældredag og demo.
Klubmøder/Kammeratligt samvær

23. november, kl. 12.00

Julefrokost, i hovedbygningen

28. december

Nytårskur

Seniorklubben TIB

SEPTEMBER

25. september kl. 10.30 Stor Banko

OKTOBER

2. oktober kl. 10.30 Kammeratdag
9. oktober kl. 10.30 Stor Banko
16. oktober kl. 10.30 Kammeratdag
23. oktober kl. 10.30 Kammeratdag
30. oktober kl. 10.30 Stor Banko

NOVEMBER

6. november kl. 10.30 Mortens Aften
13. november kl. 10.30 Kammeratdag
20. november kl. 10.30 Kammeratdag
27. november kl. 10.30 Kammeratdag

DECEMBER

4. december kl. 10.30 Stor Banko
11. december kl. 10.30 Juleafslutning

KONTAKT TIL KLUBBEN

Formand: Erik Jensen, 25 37 22 31

Kasserer: Kirsten Højer Olsen, 51 35 20 49

Linoklubben for efterlønnere og pensionister

Vi mødes kl. 11.00 på Mølle Allé, Musikhuset, den anden mandag i måneden.

KONTAKT TIL KLUBBEN

Poul-Erik Næs, tlf. 40 77 89 42

50 års + 60 års jubilæum

Tirsdag den 24. september 2019 kl. 12.00

Murere, stukkatører og stenhuggersvende, der har aflagt svendeprøve i 1969 og 1959.

Murerbrancheklubben og Murersvendeforeningens Stiftelse afholder fest for 50 og 60 års svendejubilæer med partnere.

TILMELDING TIL

Henrik Blaabjerg 28 10 77 03
Claus Olsen 21 43 81 52

Sidste frist for tilmelding er den 16. september 2019

Snedkerstiftelsen

Snedkerstiftelsen yder hjælp til trængende medlemmer af BJMF, der arbejder indenfor for det tidligere forbund TIBs brancher.

Det er muligt at søge støtte til: Trængende medlemmer og pensionister, der pga. sygdom, arbejdsløshed o.l. har brug for hjælp. Hjælp til ferie. Aktiviteter, der afhjælper trængendes behov for støtte. Mindre legatportioner.

Brug de rigtige skemaer til ansøgninger - find dem på fagforeningens hjemmeside www.3f/bjmf.dk eller kom i fagforeningen og hent dem.

Murernes Seniorklub

Arrangementer

Tirsdag 15/10 kl. 10.30:

Skurmøde (halvelveren)

Tirsdag 26/11 kl. 10.30:

Julefrokost

Alle møderne foregår i kælderen

Bestyrelse

Jørgen Bentzen

joergen_bentzen@mail.dk, 28 26 91 32

Johnny Weber

johnnyweber@live.dk, 60 60 63 02

Jørgen Ringholm Andersen

jjrraa@live.dk, 40 41 30 72

Gunna Jan Hansen

murergunnarjan@gmail.com, 40 89 66 58

Lars Stentoft Hermansen

larsol-@live.com, 26 59 18 68

Julefrokost

**Tirsdag den 26. november kl. 10.30
»halvelveren« i fagforeningen (kld.)**

Husk at tage din partner med, og medbring dit grønne medlemskort til Stiftelsen.

Claus Olsen, Murerstiftelsen, kommer forbi og uddeler hædersgaver.

På bestyrelsens vegne, Jørgen Bentzen

Fisketur med A-klubben

Fredag den 11. oktober, kl. 8.00 fra Vedbæk

Fisketur med det gode skib M/S Skjold.

Vi går efter torsk og sild.

Afgang fra Vedbæk nordremole kl. 8.00.

Vi er i havn igen kl. 15.00.

Alle medlemmer velkomne - så længe der er pladser.

Pris: 100 kr. som betales ombord

Tilmelding: Til Lars på sms 40 26 89 75

Det sker i fagforeningen

SEPTEMBER

24/9 12.00 50 og 60 års jubilæumsfest for murer, stukkatorer og stenhuggere

OKTOBER

5/10 12.30 Pladsbesøg med BJMF Organizers
10/10 16.00 Møde i ST-arbejdsmiljøudvalg
10/10 16.00 Bestyrelsesmøde i Snedker-Tømrernes Brancheklub
23/10 17.00 Generalforsamling i Snedker-Tømrernes Brancheklub
24/10 16.00 Møde i Gartnernes Miljøudvalg
27/10 15.00 Møde i Den Polske Klub - Polski Klub/Byggefagenes Samvirke

NOVEMBER

9/11 8.30 Pladsbesøg med BJMF Organizers
13/11 16.00 Bestyrelsesmøde i Snedker-Tømrernes Brancheklub
14/11 16.00 Møde i ST-arbejdsmiljøudvalg
19/11 07.00 Snedker Tømrernes Brancheklub: Branchedag
24/11 15.00 Møde i Den Polske Klub - Polski Klub/Byggefagenes Samvirke

DECEMBER

12/12 16.00 Møde i ST-arbejdsmiljøudvalg
12/12 16.00 Møde i Gartnernes Miljøudvalg
18/12 16.00 Bestyrelsesmøde i Snedker-Tømrernes Brancheklub

Åbningstider

RECEPTIONEN

Mandag..... 8.30 - 15.30
Tirsdag 8.30 - 15.30
Onsdag 8.30 - 15.30
Torsdag..... 8.30 - 17.00
Fredag 8.30 - 12.00

FAGLIG AFDELING

Mandag..... 7.00 - 15.30
Tirsdag 7.00 - 15.30
Onsdag 7.00 - 15.30
Torsdag..... 7.00 - 17.00
Fredag 7.00 - 12.00

A-KASSEN

Mandag..... 8.30 - 15.30
Tirsdag 8.30 - 15.30
Onsdag Lukket
Torsdag..... 8.30 - 17.00
Fredag 8.30 - 12.00

SOCIALRÅDGIVERE

Mandag..... 9.00 - 12.00
Tirsdag 9.00 - 12.00
Onsdag 9.00 - 12.00
Torsdag..... 9.00 - 17.00
Fredag 9.00 - 12.00

SOMMERHUSE

ALLE MEDLEMMER AF FAGFORENINGEN KAN LEJE SOMMERHUSENE I RØRVIG SE LEDIGE TIDER OG PRISER PÅ WWW.3F.DK/BJMF ELLER SCAN KODEN:

FOTO: DIETMAR RABICH, CC BY-SA 4.0

Afdøde kolleger - æret være deres minde

Navn	Fag	Født	Død
Preben Søgaard Pedersen	Tømrer	24-08-1945	06-08-2019
Dan Verner Petersen	Møbelsnedker	06-03-1936	31-07-2019
Søren Hammer Jensen	Jord- og betonarbejder	10-12-1943	25-07-2019
Jens Jesper Baltzersen	Tømrer	23-02-1925	24-07-2019
Benny Nielsen	Specialarbejder	21-11-1955	07-07-2019
Henrik Christian Jensen	Jord- og betonarbejder	26-09-1957	07-07-2019
Jack Flemming Meréns	Murerarbejdsmand	30-12-1974	28-06-2019
Finn Engmann Rasmussen	Jernbanearbejder	21-09-1941	24-06-2019
Ramiz Muslii	Isoleringsarbejder	15-09-1942	17-06-2019
Niels Erik Christiansen	Murersvend	01-06-1946	08-06-2019
Jens Peder Jakobsen	Anlægsarbejder	13-04-1941	28-05-2019
Preben Erling Simonsen	Anlægsgartner	21-02-1950	23-05-2019
Arne Helmuth Jensen	Tømrer	18-09-1930	22-05-2019
Jørgen Olsen	Tømrer	31-10-1936	19-05-2019
Verner Wenzel Madsen	Specialarbejder	16-03-1948	07-05-2019
Søren Villum Nielsen	Gartner	07-07-1982	04-05-2019
Jørgen Lundholm Andersen	Isoleringsarbejder	30-05-1945	02-05-2019

A-klubben

Arbejdsløshedsklubben i BJMF - A-klubben er for alle medlemmer af fagforeningen.

MEDLEMSMØDER

Hver mandag kl. 10.00 i Smedjen, Mølle Allé 26, 2500 Valby.

Udgivelser og deadlines

BLAD NR. 5

Deadline: 23. september
Omdeling: 4. november

BLAD NR. 6 (BRANCHEINDSTIK)

Bladudvalgsmøde: 22. oktober
Deadline: 4. november
Omdeling: 16. december

BOGANMELDELSE

Murersvende
forrest og stolte

Historien om Murersvendens
Fagforening af 1919 er mere
end et enkelt fags historie

TEKST: LOTTE OTT / FOTO: SØREN D. ANDERSEN
ILLUSTRATION: THOMAS BENTSEN

Tænk du, at kortere arbejdstid er kommet af sig selv? Eller at Byggefagenes Samvirke blev født uden sværds slag? Har du undret dig over at, at Murenes Brancheklub altid anbefaler et nej til overenskomster?

Så er der mange gode historier i Henning Grelles bog, »Murersvende – forrest i kampen, stolte i faget«, udgivet i anledning af 100 året for Murersvendenes Fagforening i København.

TRÅDE TIL TIDLIGERE TIDER

Historien om, hvordan den første murerfagforening blev tvunget i knæ og genopstod som en Fugl Fønix i 1919, er en dramatisk fortælling om kampen for nedsat arbejdstid.

Når man læser dette, forstår, hvorfor denne kamp fortsat er aktuel, og genkender arbejdsgiverne stejle holdning, som den viste sig ved overenskomsten 2017.

Her blev arbejdstiden hovedspørgsmålet, og et flertal af bygningsarbejdere sagde nej til det forlig, der var blevet indgået, fordi det gav mulighed for at indføre 42 timers arbejdsuge.

HVOR ER BYGNINGSARBEJDERFORBUNDET?

Hvorfor er det ikke lavet en bygningsarbejderforbund? Henning Grelle beskriver de mange

forsøg, der er blevet gjort, og hvorfor det endnu ikke er sket.

Han fortæller også om de talrige sammenlægninger og fusioner i fagbevægelsen, som har kastet Murerbranchen noget omkring. Efter sammenlægning til det nuværende BJMF er man kommet et lille stykke, men omfatter stadig ikke alle byggefag i København.

STÅR PÅ SKULDRENE AF FORTIDEN

Bogen lægger vægten på de sidste 25 år, da der findes tre tidligere jubilæumskrifter. Beskrivelsen af de seneste 25 år viser, at de organiserede murersvende står solidt på skuldrene af deres kolleger og traditionerne.

»Vi vinder når vi kæmper og taber, når vi forholder os passive og nøjes« bliver Jonas Andersen, formand for de københavnske murer citeret for i bogen. ■

Bogen, der har mange foto, kan købes i fagforeningen for 100 kr. hos Henrik Blaabjerg.

Se også billeder fra jubilæumsfesten side 12

Henning Grelle er seniorforsker emeritus på Arbejdmuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv. Han er forfatter og medforfatter til en lang række bøger om fagbevægelsen.

Henning Grelle er her fanget på murenes jubilæumsfest den 17. september.